

De Yzerbode

Verantwoordelijke uitgever:
Drukkerij Schoonaert bvba
Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
info@drukkerijschoonaert.be
ING BE96 3850 0570 7505 - IBAN BBRUBEBB
JAARABONNEMENT: € 19,00

De Staveledammebrug

Staveledammebrigghe is de vroegere benaming uit de 14de eeuw van de hedendaagse Stavelebrug. In deze plaatsnaam gaat het niet om een dam of dijk doch om een brug. Het woord dam werd vroeger in veel plaatsen gebruikt als equivalent van brug. Er is nooit een dam geweest over de IJzer omdat binnenschepen moesten kunnen aan- en opvaren tot Roesbrugge. Roesbrugge was reeds in de 12de eeuw een belangrijke terminushaven ⁽¹⁾. Het transport van goederen was toen veel belangrijker via het water dan over de weg. Ook de Eversabdij heeft een belangrijke economische rol gespeeld in het belang van de regio.

Daar zouden tegels ⁽²⁾ gebakken zijn geweest, niet alleen voor eigen gebruik, maar ook voor uitvoer.

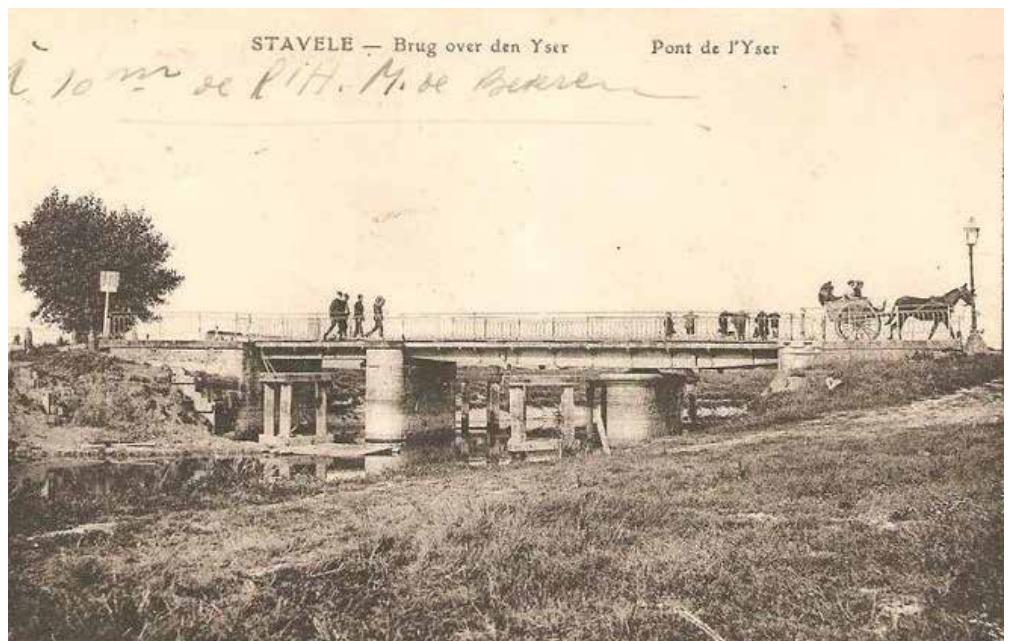
Wij weten zelfs dat via de IJzer in de 11de eeuw ijzerzandsteen werd aangevoerd voor het bouwen van de kerk van Eversam en later voor de kerk van Stavele.

Als gevolg van oorlogen en verwoestingen moest die brug herhaaldelijk worden heropgebouwd of werd ze vervangen door een veerdienst. Van daar uit bestond er enkel een verharde weg of dreef tot aan de weg die Beveren met Hoogstade-linde verbindt, nu de Lindestraat.

In de 16de eeuw liet de heer van Stavele, Antoine de Croÿ, ⁽³⁾ getrouwd met Anna van der Gracht, de brug op zijn kosten herstellen.

Wij kunnen lezen: "1531.- Betaelt ter begheerte van myn heere van Sempy den prochianen van Stavele ende Beveren ter reparacien van der brigghe van Stavel-Damme, voor deserwarf uut gracien Ilc" ⁽⁴⁾.

Op 11 oktober 1578 werd zowel de brug over de IJzer als die over de Poperingevaart ⁽⁵⁾ vernield nadat er barricaden werden opgeworpen om te voorkomen dat de malcontenten ⁽⁶⁾ die in opmars waren het water zouden oversteken. Dit belemmerde gedurende enkele weken hun opmars. Nadien viel Stavele en Roesbrugge in handen van het leger van Montigny.



Prentbriefkaart - 1918 - De draaibrug over de IJzer gebouwd in 1874.

Na de vernieling van de brug in 1578 is er tot in 1760 nergens nog sprake van een brug over de IJzer. Want na de terugkeer ⁽⁷⁾ en de heropbouw van de parochie kwam er in 1597 een veerdienst. In 1666 zien we dat er betaald moest worden voor het recht om vrije doortocht te verkrijgen als vergoeding voor de overtocht. Eén stuiver per persoon en voor iedere wagen zoveel als voor vier personen. We lezen: "vier, voortaan over Vracht ende Passagie-gelt te samen, 't zy de Wage of de Schuyt afganghuurt is of niet, sal betalen vier aen de Schipper, die daer van den pachter een gerecht vijfdepart sal moeten verantwoorden - anno 1666".

Door de aanslepende oorlog tussen de Franse koning Lodewijk XIV en Spanje was er een tijd lang geen veerdienst meer. Zelfs Philips Eugène van Hoorne en zijn vrouw Eleonore de Merode hadden met hun zes kinderen in juni 1667 het kasteel moeten verlaten en waren omwille van het geweld naar Ieper, binnen de versterkte stad, gevlucht.

Bij de volkstelling van 19 juli 1697 woonde Jacques Montebergh als veerman aan de Staveledammebrugge. Hij was weduwnaar en had twee kinderen; Jacques en Mary en had Maria Ryckewaert als dienstmeid. Hij hertrouwde in 1698 te Hoogstade met Margareta De Moen ⁽⁸⁾ (1664), dochter van Judocus en Margareta Carré.

In 1760 werd een noodbrug over de IJzer heraangelegd waardoor de overzet- of veerdienst overbodig werd. Deze brug kwam er op kosten van de gemeenten Stavele en Beveren. Het was feitelijk een soort verhoogde brug daar schepen moesten kunnen aan- en opvaren tot Roesbrugge.

De eerste ophaalbrug kwam er 30 jaar later, in 1790, op kosten van de Kasselrij van Veurne.

Vier jaar later in april 1794 werd de brug tijdens de Franse omwenteling verwoest op bevel van Generaal Van Damme ⁽⁹⁾. Er kwam terug een veerdienst en Franciscus Recour, herbergier

werd belast met het innen van het passagegeld en ontving voor eigen rekening het passeergeld op de "Staveledambrugge".

In 1822 werd de ophaalbrug heropgetrokken op kosten van de gemeenten Stavele en Beveren.

In 1838 werden er herstellingswerken uitgevoerd. Wij lezen in de gazet - Le Propagateur van 28 juli 1838, blz. 2: "Op donderdag, 2 augustus 1838, om 3 uur naer middag, in het Dorphuys tot Stavele zal worden Aenbesteed: als Timmer- Plavie- en Schilderwerken, voor de herstellingen en het onderhoud der STAVEL-DAM-Brugge op den Yzer-Vaerd. Het bestek en begrooting belopende tot 427 francs 44 centimen. Benevens de aenbestedings-conditien berusten ter inzage van een ieder in het secretariaat van het zelve gemeente Stavele".

Op 7 juni 1845 heeft de provincieraad de brug overgenomen en er grote herstellingswerken aan uitgevoerd voor 7.600 fr. Terzelfertijd werd de verschuldigde passagierstol voor rijtuigen en dieren afgeschaft.

Elf jaar later in 1856, kwamen Stavele en Beveren tot een akkoord om een weg aan te leggen van de Stavelebrug naar de Eikhoek. Deze weg van 2.200 meter werd in 1858 voltooid en de kosten beliepen toen 58.319 frank. Men bekwam 1/3 van de Staat, 1/3 van de Provincie terwijl Stavele 2/9 en Beveren 1/9 moest betalen.

Stavele, dat aangewezen was op de wekelijkse markt van Veurne, ook voor de graanhandel, kreeg van de stad 2.000 frank als tegemoetkoming. Het onderhoud van de weg was voor de beide gemeenten. Geruime tijd hield dit in 2/3 voor Stavele en 1/3 voor Beveren. Later werd bij beslissing van hogerhand een hervorming ingebracht zodat Stavele 3/4 en Beveren 1/4 moest betalen.

In 1874 werd de ophaalbrug vervangen door een draaibrug.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog in mei 1915 werd de brug zwaar beschadigd, weliswaar niet door het oorlogsgeweld maar door overbelasting. Het zware transport was de oorzaak van de ineengestorte brug. Franse soldaten legden een noodbrug aan. Over de passerelle konden zelfs kleine voertuigen rijden. Nadien werd de brug weer hersteld.

Op 27 en 28 oktober 1927 werden aan de brug van Stavele onderhoudswerken uitgevoerd. De doortocht van vee, paarden en voertuigen werd omgeleid via Roesbrugge naar Beveren en Leisele.

De draaibrug werd wederom vernietigd gedurende de Tweede Wereldoorlog 1940-1945 en werd pas na 1950 herbouwd. Al die tijd moest



Prentbriefkaart van 1906 - Links de herberg "De Stavelebrugge". In het midden de leerlooierij, nu Roger Brunet. Op de brug stond Henri Butaye, gehuwd met van het "Hof van Commerce" rechts.



Prentbriefkaart uit 1914 - met een beeld van de draaibrug uit 1874.



De ijzeren ophaalbrug over de IJzer op het gehucht Elzendamme.

men zich tevreden stellen met een noodbrug.

In 1959 werd de metalen ophaalbrug verplaatst van Elzendamme naar Stavele bij de aanleg van de nieuwe weg naar Veurne die niet langer door het gehucht liep.

Bronnen:

1. De haven van Roesbrugge tijdens de Middeleeuwen. Kristof Papin. IJzerbode, november 2010.
2. Ons Heem, JG.XV, 5-6, 1961 - blz.137 "De oudste Vlaamse tegelbakkerijen teruggevonden zijn: Koolskerke (1267), leper (1282 - Broederlam), Dudzele (1284), Oostkamp (1291) en ook in 1300 zou er in Stavele sprake zijn over een "thegelbilc"(tegelbakkerij)".
3. Antoine de Croÿ (na 1470 - †1546), heer van Sempy, Tours-sur-Marne en gouverneur van Quesnoy werd vanaf 1516 ridder in de Orde van het Gulden Vlies en kamerheer van keizer Karel V. Hij was een edelman en zoon van Filips van Croÿ en Walburga von Moers und Saarwerden. Hij trouwde in 1508 met Louise van Luxemburg (†1518) en hertrouwde met Anna van der Gracht, dame van Stavele en burggravin van Veurne. Zij was de dochter van Anthonia van Stavele (1469-1525), de laatste Dame van Stavele die de naam "van Stavele" voert en François van der Gracht (1462-1534).

4. Rijksarchief te Brussel, Kasselriekening van Veurne-Ambacht, nr. 43224. "Diversche kosten". Fol. 36.
5. Wat er nogmaals op wijst dat er een brug of een voetbrug over de Poperingevaart moet geweest zijn tussen Eversam en Elzendamme.
6. De malcontenten (ontvredenen) waren een groep van katholieke edelen die in de jaren 1577-1578 met een eigen leger de Spaanse zijde kozen in de Tachtigjarige Oorlog. Ze werden door calvinisten soms spottend moeytemaekers en paternosterknechten genoemd. Maar vanwege verwaarlozing en het niet ontvangen van hun soldij waren deze troepen in het zuidelijk deel van Vlaanderen beginnen muiten en onrust veroorzaken. De soldaten trokken daarop de landelijke dorpen in om te plunderen. Zij kwamen terug met allerlei goederen, kippen, schapen, geiten, koeien en paarden.
7. Na leegloop van Stavele in 1572 bleef het dorp tot in 1584 onbewoond, verlaten tot op een paar schuwe enkelingen na. Het was een rampzalige tijd.
8. Dominique-Joseph René Van Damme, geboren te Kassel, 5 november 1770, had zijn studie gedaan bij de paters Recoletten. Hij was de zoon van Maurice, heelmeeester, afkomstig van Moorslede. Maurice Van Damme zal zich eerst als heelmeeester te Watou geïnstalleerd hebben om nadien zich te Cassel te vestigen. Na zijn studies nam hij dienst in het leger, verliet de Martinique en werd gepromoveerd tot sergeant in maart 1789. Het beheer belastte hem als kapitein met het vormen van een compagnie vrijwillige jagers te Kassel. Hij stond berucht om zijn gewelddadigheid, insubordinatie en plundering. Hij werd generaal tijdens de Franse revolutionaire en napoleontische oorlogen.

Robert Toussaint

Overstappen naar Argenta is kinderspel.

Gemakkelijk, gratis en snel.

Kom langs voor meer informatie.

HAVERBEKE KRISTOF BVBA

VEURNESTRAAT 48 - 8970 POPERINGE

057 33 92 08 | kristof.haverbeke@argenta.be

ON 0863.821.127 | FSMA 62527 cAcB | RPR WEST-VLAANDEREN

Principaal: Argenta Spaarbank nv | Argenta Assuranties nv

Uw appeltje voor de dorst • www.argenta.be



ALG/DB-AD-Bankoverstap-NL-102016

VAN HOUT KRULLEN MAKEN...



Deze maand sloeg Mark Adriaen uit Gentbrugge de nagel op de kop!!

Het voorwerp is inderdaad een heel speciale houtbewerkingsschaaf.

Het is nl. een groefschaaft met een tweede deel die over de rand van het hout gleeed. De twee delen konden door de drie schroeven met handvat breder of korter maakt worden voor de afstand.

Zo werden beide delen evenwijdig gehouden.

Mark Adriaen wacht deze maand dus een leuke attentie.



Waartoe diende dit voorwerp?

Oplossing sturen naar Guido Schoonaert, Bergenstraat 16, 8972 Roesbrugge, tel. 057 30 15 57 of info@drukkerijschoonaert.be.

Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ontvangt.

BOUWERKEN

MARIO VANDEWIELE BVBA

T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:

- WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
- PROFESSIONIEEL AANBRENGEN VAN ISOLATIE ■ RUIE ERVARING MET LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
- KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BVBA

ROESBRUGGESTRAAT 62
8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWWERKENVANDEWIELE.BE



*Warme kerst en
gelukkig Nieuwjaar!*

1.12 tot 31.12.2016

Eindejaar bij uw dorpshandelaar

1 waardebon van € 500 * 8 waardebonnen van € 100 * naturaprijzen ter waarde van € 3000

Abele

Tuin-, dier en hengelsport d'Abeelestatie | Café De Nieuwe Appel | Coiffure Hilde | Coeur au Chocolat
Decoratie & interieur Balans@home | Eet- en bierkroeg Au Nouveau St-Eloi
Eet- en drankhuis De Luttertap | Entreno - Jan Van Bruwaene | Galerie-Café De Katteman
Meubelen & decoratie Maison Leonie | Naaiwerken Ilse

Proven & Krombeke

Chocolade Zokola | Coiffure Rita Ganne | Coiffure Romina Worm | Fem Unique
Hairdesign Ronny | Instituut Valerie Viane | Tuincentrum Au Petit Jardin

Reningelst

Bakkerij Bart | Bakker Slembrouck | Boomkwekerij-tuincentrum Boutton
Café d'Oude Smesse | Café Sint-Joris | Esthetiek Maybelle | Fietsen Stef
Hondentoiletage Huysser Sofie | Kapsalon Veerle | Keurslager Christophe en Séverine
Nymphaea | 't Poetshuisje Daphné Goethals | Vepa bvba | Zuivel De Baljuwhoeve

Roesbrugge-Haringe

Bakkerij Sabbe | Drukkerij Schoonaert | Elektro Cappoen
Frituur 't Pataatje | Wellness In Septem Caelo

Watou

Café De Kikker | Café Het Brouwershof | Chez le Voisin | Coiffure Nadine Deroo
Coiffure Nancy | Frituur Friettijd | Schilderwerken Hespeel bvba
Hondentoiletage & dierenboetiek Ziggy's
Zuivelhandel Inge Devooght



unizo

Unie van Zelfstandige Ondernemers

VRAAG JE LOTJES !

ABELE * WATOU * PROVEN * KROMBEKE * ROESBRUGGE-HARINGE * BEVEREN * STAVELE * RENINGELST



Boter en kaas in de Kasselrij Veurne (22)

16de - begin 19de eeuw

b) Op internationaal vlak

Meer nog dan de korte bespreking van het handelsgebeuren op het zogenaamde lokale vlak was voor de Kasselrij Veurne de internationale handel in zuivel belangrijk. Als gevolg van de verschillende geopolitieke samenstellingen veranderde onder de door ons onderzochte tijdsspanne de ligging van de Kasselrij zelf. Voor de correcte informatie terzake verwijzen we naar hoofdstuk 4 punt C waar we de politieke gebeurtenissen vanaf het einde der 15de eeuw bespreken. Wat voor invloed dat had op de tijdgenoten wordt best geïllustreerd met de weerslag van de vrede van Aken (1668) op de ingezetenen van de Kasselrij Veurne. Door die vrede werd Veurne-Ambacht Frans grensgebied met als gevolg dat de bewoners voortaan rechten moesten betalen voor de goederen die ze naar bv. Brugge transporteerden. P. Heinderycx, de Veurnse kroniekschrijver uit de tweede helft van de 17de eeuw, beschreef de gevolgen voor de bevolking van het Veurnse als volgt: *Corts naer den peys (= na de vrede van Aken) wierdender soo in de stadt als op (de) casselrie overal tolcantooren gestelt. Met als gevolg dat de inwoners voor de lantswaer, soo vette beesten, boter, granen als andere lantwinnige die gemeenlick tot Dixmude vercocht werden, moest(en)... oock trecht van uitgaen betalen: de gonen die passeerden sonder hunne goederen in de tolcantooren aengegeven te hebben, wierden deselve geconfisqueert. De invloed of quellinghe diet het (volk) daerdoor onderstont, hinderde het selfs noch meer als de betalinghe die het daer voor moeste doen.* Uiteindelijk werd het een gebied dat tot op de dag van vandaag in het zuiden aan Frankrijk grenst.

In 1761 werd er van het centraal gezag uit een vragenlijst naar de Kasselrij Veurne gestuurd. De inlichtingen die men poogde in te winnen waren van economische aard. De antwoorden van de landhouder van Veurne-Ambacht tonen duidelijk aan wat er volgens hem moest veranderen om de productie en handel te stimuleren. De obstakels die volgens hem de handel in de weg stonden waren *les droits et charges trop fortes*. Om de groothandel te bevorderen was een vermindering of *diminution* van de lasten

het meest aangewezen middel. De landhouder verduidelijkte zelfs de producten die daarvoor in aanmerking kwamen: *le bétail, le buere, le lins et le sucron*. Dit was aangewezen omdat volgens hem het vee groot in aantal was en dat daarvan een groot gedeelte naar het buitenland werd verhandeld.

(1) Douanepolitiek, 16de tot begin

19de eeuw: inleidende beschouwingen

Het is duidelijk dat de uitvoer - in de eerste plaats naar Frankrijk - een belangrijke bron van inkomsten was voor de ingezetenen van de Kasselrij Veurne. Bewijs daarvan vinden we eveneens in het stadsarchief: *Les trois parts de cinq de laditte châteltenie consiste en patures et prairies sur lesquelles on engraisse un grand nombre de bestiaux et fait une grande quantité de boeurre dont la pluspart doit être consommées en France, la Flandre et le Brabant en ayant suffissamment de son cru et de Hollande et d'Irlande*. In het verlengde daarvan werkten liberale exporttarieven dus productiebevorderend en het omgekeerde was waarschijnlijk nog meer waar.

Wat de invloed was van de zogenaamde protectionistische maatregelen van naburige landen op de productie en handel van zuivel in de Veurnse regio die vanaf de tweede helft van de 17de eeuw de kop opstaken, werd door de magistraat van Veurne uitvoerig geanalyseerd. We bedoelen hier de beruchte tarieven die in 1664 en 1667 door Colbert werden gepubliceerd en de strenge tarieven van 1670 op de uitvoer naar Frankrijk.

De artikels vormen de *Beschouwingen van de magistraat over de toestand van de handel der stad en Kasselrij van Veurne over de middelen om deze te begunstigen met andere memoiren over handel en nijverheid, 1735-1736*. Daarin handelen de punten 37 en 38 over boter en punt 65 over 'betere' kaas.

De handel in boter op Holland werd door het vroegere (i.e. voor 1736) tarief geregeld. Dit bepaalde dat Franse boter bij de invoer 10 s. par. betaalde en bij de uitvoer 10 s. par. per 100 pond gewicht of *les cent livres pesant*. Alle andere vreemde boter - dus ook die van de Zuidelijke Nederlanden - die in een ton van 300 pond met 20 % tarragewicht werd ingevoerd, betaalde 16 £ par. en 30 s. bij de uitvoer. Als men diezelfde 'vreemde' boter enkel doorvoerde (= transit) dan betaalde men 4 £ par. bij de

invoer en 30 s. par. bij de uitvoer.

Voor de uitvoer betaalde de Hollandse en 'eetbare' boter enkel het uitvoerrecht dat 30 s. par bedroeg. De *Verssche Groninger* en *Kaynder booter* 20 s. par, en boter afkomstig vanuit het Generaliteitsdistrict 10 s. par. per ton van 300 pond!

Het verschil in tarieven tussen de Franse boter en die van de Zuidelijke Nederlanden was te uitgesproken. De magistraat van Veurne verstond dat die situatie zeer schadelijk was voor de Zuidelijke Nederlanden. Het verschil tussen de Zuidelijke Nederlanden en Frankrijk was aldus 4 £ 6 s. 8 d. paris! Door dit standvastig bevoordelen van de Franse boter, werd de boterhandel vanuit 'dit' land volledig uit de Verenigde Provinciën gebannen. Zou dit niet het geval geweest zijn, dan zou hun eigen boter waarschijnlijk achteruit zijn gegaan want de Veurnse boter, *vulgairement appellé beurre de Dixmude*, was de lekkerste volgens de magistraat! Daarom adviseerde hij met klem om het verschil in tarief met Frankrijk weg te werken. Daarenboven zou het eveneens voordelig zijn om de uitvoertaksen voor boter via de zee te verminderen van 50 s. par. naar 10 s. om op die manier de export te bevorderen.

De boterhandel vanuit de Veurnse regio op Frankrijk was de meest nuttige die men zich kon voorstellen, aldus de magistraat. Daarom gaf hij zijn advies om er voorrang aan te verlenen.

Sterk veranderende tarieven hadden grote invloed gehad op de boterexport. Zo bepaalde het tarief van 1671 dat de boterimport in Frankrijk vrij van heffingen was en dat de uitvoer met 15 s. par. werd belaagd.

Het op 28 oktober 1692 uitgevaardigde tarief veranderde de situatie sterk door alle boter die niet van Hollandse origine was een recht van 6 £ par. per 100 pond te laten betalen.

In 1699 kreeg de Hollandse boter evenwel een invoertarief van 12 s. par. per 100 pond opgelegd. De auteur merkte op dat hier juist hetzelfde kon worden gezegd als over het nadeel dat de Zuidelijke Nederlanden ondervonden van die onderlinge afspraak tussen Frankrijk en Holland. Die wederzijdse schikking heeft tot 11 september 1714 stand gehouden, en van dan af aan waren alle soorten boter tot september 1715 vrijgesteld van het betalen der invoerrechten.

In oktober 1717 betaalden de boter en kaas (!) van buiten Holland weer dezelfde tarieven als voor 1692.

Oktober 1730 bracht mee dat de rechten die golden ten tijde van 1699 weer werden ingesteld mits een vermindering tot twee derde. Dit betekende dus dat de boter die vanuit het Veurnse naar Frankrijk werd vervoerd 4 £ par. per 100 pond moest betalen.

De stadsmagistraat van Veurne poneerde daarom dat het tarief van 1671 weer moest worden ingevoerd, én dat de in- en uitvoer van boter naar Frankrijk vanuit de Zuidelijke Nederlanden moest worden geregeld.

De magistraat merkte op dat men niet moest denken dat de 'vreemde' boter werd bevoordeeld want die opmerking bleek niet gegrond te zijn aangezien de vreemde boter al in eigen land een uitvoerrecht moest betalen én daarenboven bij ons nog een invoerrecht. In verhouding was die 'vreemde' boter dan ook veel meer belast dan de onze. Zou men daarbij een nog hoger uitvoertarief hanteren dan riskeerde men dat die 'vreemde' boter in de Zuidelijke Nederlanden bleef, en dit ten nadele van het verbruik van de eigen inlandse boter. Alsdus zorgde een gematigd exporttarief voor vreemde boter ervoor dat de uitvoer van deze gemakkelijk verliep.

Ingevolge het tarief van Engeland stelde de magistraat een vermindering voor tot op het niveau van de door hem in artikel 38 voorgestelde tarieven voor invoer in Frankrijk.

Ook over kaas wist de magistraat ons iets te vertellen, zij het enkel over de 'goede' kaas of *bon fromage* van de Kasselrij Veurne. M.a.w. over de gewone doordeweekse kaas, die alteman pleegde te verbruiken, worden we niet ingelicht.

Hij verduidelijkte dat ingevolge het tarief van 1725 de kaas vanuit de Zuidelijke Nederlanden oneindig hogere rechten moest betalen dan diegene die verorderd werden door het tarief van 1680. De vergelijking met boter gaat dus ook hier op.

Daarna somde hij de verschillende types kaas op die invoerrechten moesten betalen:

- De zoetemelkse kaas van Holland, Engeland, Luik en van dit land (?) en andere burenen, met daarbij de 'groene' van Gravesande, Texel en alle andere schapenkaas moesten per 100 pond 8 s. par. invoerrecht betalen;
- De 'canter' kaas, 'comyne' kaas en lappen (?) kaas, stoelkaas en andere die erop geleken (zowel wit als groen), betaalden 4 s. par. per 100 pond;
- De kaas die in bolletjes of clootcaes genaamd betaalde per 100 stuks 12 s. par.;
- De 'gebroken' kaas die van alle soorten kon zijn en in tonnen of vaten werd vervoerd, betaalde 3 s. per 100 pond;

<u>Soort</u>	<u>Import in</u> <u>s. par.</u>	<u>Export in</u> <u>s. par.</u>
Hollandse en Friese	25	2
Engelse en alle andere	20	2
lerse met de niet-eetbare	16	2
'Eigen boter'	-	15

Tabel 37: Voorstel van import-exporttarieven voor boter vanuit het Veurnse naar Frankrijk per 100 pond gewicht.

- Tenslotte betaalde de andere 'vreemde' kaas die van alle soorten kon zijn 6 £ par. per 100 pond.

De magistraat wees ons op het feit dat er sinds mensenheugenis in de Zuidelijke Nederlanden en meer bepaald in de Kasselrij Veurne goede kaas werd vervaardigd (waarschijnlijk onze nieuwmolken kaas!). Deze inlandse kaas moest qua kwaliteit niet wijken voor enig andere buitenlandse kaas en nog minder voor de Hollandse. Want het was de introductie van dit laatste type kaas dat ervoor zorgde dat de inlandse kaas achteruit ging en het merendeel van de inwoners der Kasselrij Veurne geen zin meer hadden om er nog te maken aangezien hun voorkeur naar de Hollandse soort ging. Het weinige verschil tussen beide soorten zou volgens de magistraat enkel de naam zijn!

Om de hierboven beschreven evolutie te counteren kon men ervoor zorgen dat de Hollandse kaas bij invoer in de Zuidelijke Nederlanden 7 £ par. zou moeten betalen. M.a.w. het invoertarief voor Hollandse kaas zodanig hoog maken dat het niet meer interessant werd om die buitenlandse soort aan te kopen.

Alle andere vreemde kaas én de Engelse zouden naar verhouding kunnen worden belast. Alhoewel die het land binnenkwam via de haven van Duinkerke of zusterhavens of over het land via Frankrijk of ander vreemde mogelijkheden, dan nog moest men ervoor zorgen dat door een verhoging van de invoerrechten de eigen inlandse kaas werd gestimuleerd.

Analysen we de beschouwingen van de stadsmagistraat dan kunnen we kort zijn. De invoertarieven van respectievelijk Holland en Frankrijk berokkenden grote schade aan de mogelijke boterhandel op die landen. De handel op Frankrijk was wel het meest lonend en kende een wisselend verloop van enerzijds onbelaste invoer en anderzijds protectionistische toltarieven.

De kaashandel en -productie van de (duurdere) goede kaas vertoonde echter grotere problemen. Volgens de stadsmagistraat was er geen

verschil tussen de inlandse en de Hollandse kaas en toch verkozen de inwoners deze laatste boven de eigen inlandse kaas. Waarschijnlijk werd dit ingegeven door de kostprijs van de onderscheiden types. Tabel 31 bewijst onze bewering ontegensprekelijk, want de nieuwmolken kaas was gemiddeld 2,5 maal duurder dan de Hollandse kaas!

Tenslotte besloot de magistraat na het afwegen van de voor- en nadelen van de toltarieven zijn werk als volgt: *La raison principale, de ce que le bétail et autre denrées du cru de la châtellenie de Furnes ne peuvent se débiter avec le même avantage qu'elles l'étoient autresfois, est la différence de l'évaluation des espèces (= schatting van het geld). Le sort des terres ou pays limitrophes (= i.c. Veurne-Ambacht) à la France est d'autant plus malheureux que les sujets de cette couronne ne peuvent absolument commercer avec nous qu'au dépens de ceux de S.M.I. et C., qui se trouvent réduit à raison de cette inégalité, de diminuer le prix de leurs denrées et d'n supporter toute la perte.*

(2) Douanereglementering: chronologisch overzicht.

Het ligt vervolgens niet in onze bedoeling om heel de douanereglementering en zijn geschiedenis uit de doeken te doen, maar toch moet een en ander toegelicht worden, al is het maar voor een beter overzicht.

De in- en uitvoerrechten dateerden uit de periode van de tachtigjarige oorlog (1568-1648) en werden slechts in de tweede helft van de 17de eeuw gecodificeerd. Het resultaat hiervan was dat men twee tarieven bekam: één voor de handel met Frankrijk en één voor de handel met de Verenigde Provinciën en Luik. Tenslotte kreeg Engeland ook nog een afzonderlijk tarief. We mogen dus stellen dat er helemaal geen sprake was van een uniform toltarief. Dit was ook het geval voor de 18de eeuw.

Het eerste tarief van 1670 dat met Frankrijk werd afgesloten verleende enerzijds wel het statuut van meest bevoorrechte natie, maar anderzijds bleven de meeste van onze producten door het Colbertisme in Frankrijk verboden en

konden hun producten vrijwel ongehinderd het land binnendringen.

Het tarief van 21 december 1680 had als gevolg dat de Verenigde Provinciën een goede zaak deden. We moeten maar verwijzen naar de eerder vermelde beschouwingen van de stadsmagistraat om dit nogmaals toe te lichten. Het Barrièretraktaat zorgde ervoor dat de Verenigde Provinciën en Engeland voortaan enkel gematigde in- en uitvoerrechten zouden betalen.

Door het tweede verdrag van Wenen (1731) werd opgelegd dat rechtstreekse handel met Oost-Indië voortaan voor de Zuidelijke Nederlanden verboden was.

Ten gevolge van de Franse inval tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog werd in het jaar 1747 paal en perk gesteld aan het Engels-Hollands dominerend tarief, zodoende dat de invoerrechten op sommige van hun producten werden verdrie- of verviervoudigd. De tarieven met Frankrijk werden aangepast en het tarief van 1670 grotendeels geadapteerd.

Na de vrede waren er stemmen die voor het behoud van deze maatregelen pleitten omdat ze niet zo ongunstig waren voor de Zuidelijke Nederlanden. Uiteindelijk werd er in 1748 toch een nieuw tarief uitgevaardigd. De veranderingen waren zwaar genoeg om protest uit te lokken van enerzijds de Verenigde Provinciën en anderzijds Engeland.

De Franse machthebbers behielden aanvankelijk het bestaande douanesysteem, maar vanaf 1795 werd het douanebeleid naar Frans model hervormd.

Met dit korte overzicht hebben we het kader geschapen waarin we het fragmentaire bronnenmateriaal kunnen plaatsen.

Ten eerste hebben we een *proiect d'une nouvelle liste pour lever en ces Pays-Bas sur toutes les marchandises, quy entreront et sortiront* die 'zou' dateren van 11 januari 1578. Voor zuivel waren de toenmalige in- en uitvoerrechten cf. tabel 38.

Het tarief laat toe te stellen dat zowel de Hollandse als Vlaamse boter bij de uitvoer op dezelfde manier werden belast. Dit was niet het geval voor de Hollandse kaas die op het einde van de 16de eeuw zo'n 50 % meer uitvoertaksen moest betalen dan de Vlaamse.

Vervolgens hebben we een lijst die werd gedateerd op de overgang van de 16de naar de 17de eeuw en daar lezen we dat:

- *elc hondert hollants caes ende andere uitlants, so incommen als uitvaen 6 s. paris* moest betalen;
- *elc hondert inlants caes uitvaerend 4 s. paris* betaalde;
- *en elcke tonne boters incomende 12 s. paris*.

Artikel	Invoerrechten in	Uitvoerrechten in
	s. par.	s. par.
Boter van 'dit' land per 'vat' van Holland en Vlaanderen	-	60
Boter van het Noorden en Zweden per ton	10	-
Boter van Engeland en 'doistlande' per ton	10	-
Boter van 'Joppen' per ton	30	20
Vlaamse kaas per 100 pond	-	10
Hollandse kaas per 100 pond	-	15
Groene kaas en Friese per 100 pond	-	10
Bolletjeskaas per 100 stuks	-	12

Tabel 38: In- en uitvoerrechten voor zuivel op het einde van de 17de eeuw.

Artikel (per 100 pond of stuks)	Invoer		Uitvoer	
	1669	1670	1669	1670
*Boter van Holland en Friesland	2 £	2 £	1 £ 4 s.	2 £ 10 s.
*Boter van Engeland en andere plaatsen	1 £ 12 s.	1 £ 12 s.	1 £	2 £
*Boter van Ierland (met daarbij de niet-eetbare die als smeermiddel diende !)	1 £ 4 s.	1 £ 4 s.	16 s.	1 £ 16 s.
*Kaas van Parma en Milaan	6 £	6 £	2 £ 8 s.	2 £ 8 s.
*Kaas van zoete melk, Holland, Engeland, dit land, andere buurlanden. Daarbij de groene van Gravesande en Texel en alle andere schapenkaas	1 £ 4 s.	1 £ 4 s.	12 s.	2 £
*Canter Kaas, Comyne kaas, Lappen kaas en andere die erop gelijkt, zowel groen als wit	12 s.	12 s.	8 s.	1 £ 4 s.
*Bolletjeskaas (genaamd Klootkaas)	3 £	3 £	1 £ 4 s.	5 £
*Gebroken kaas in tonnen of vaten	8 s.	8 s.	6 s.	16 s.

Tabel 39: Vergelijking douanetarieven 1669-1670 in £ en s. paris.

In vergelijking met 1578 betekende dit een vermindering in tarief voor zowel de Hollandse als de inlandse kaas. Voor de invoer van boter daarentegen steeg het te betalen bedrag lichtjes.

Voor het jaar 1669 vonden we een *état, ou tarif des droits d'entrée et sortie sur les marchandises, manufactures et denrées*. Het wordt voor ons echt interessant wanneer we dit gaan vergelijken met het jaar daarop: 1670. Zo krijgen we een idee van de kortetermijnveranderingen in de douanetarieven.

Volgens tabel 39 gaat men op korte tijd eerder de uitvoertarieven aanpassen dan de invoertarieven. Deze laatste werden voor dan ook niet veranderd, maar de uitvoerrechten voor boter werden wel verdubbeld. Voor kaas krijgen we een andere evolutie. De wellicht duurdere Parmezaanse en Milanese kaas behield zijn uitvoertarief. Kaas van zoete melk, Holland, Engeland enz. en de Canter kaas, Comyne kaas, Lappen kaas enz. zagen hun uitvoertarieven

met gemiddeld 70 % verhoogd. Voor de gebroken kaas was dit al 100 % en dé feitelijke koploper was de zogenaamde bolletjeskaas of Klootkaas waarvan het uitvoerrecht met meer dan 300 % werd verhoogd!

Wat de bedoeling hiervan was, kunnen we op twee manieren interpreteren. Enerzijds krijg je de indruk dat men door het optrekken van de uitvoertarieven de zuivel na invoer in het land wil houden, wat dus op een (tijdelijk) tekort aan zuivelproducten zou kunnen wijzen, maar anderzijds zou men de toename eveneens als een verhindering van het transitgoederenverkeer kunnen interpreteren. Toch lijkt ons dit niet het geval te wezen, want die maatregel zou niet logisch te verklaren zijn.

Een ander voorbeeld moet toelaten nog nauwkeuriger mee te kijken in het verleden. Voor de jaren 1681-1683 beschikken we over meerdere indicaties die het mogelijk maken de evolutie nog dichter op de voet te volgen. Tabel 40 toont duidelijk aan dat er zich grote verschil-

len op korte termijn kunnen voordoen. Voor de boter van Engeland, Schotland en Ierland nam het invoerrecht in nog geen 2 maanden met 400 % toe. M.a.w. van de regering uit poogde men deze soort boter van de markt te weren en er waarschijnlijk voor te zorgen dat de inlandse boter genoeg afzet vond. Twee jaar later nam het tarief nog eens met 35 % toe ten opzichte van 19 september 1681.

Eigenaardig is de evolutie van de niet-eetbare boter die, zoals we al in tabel 39 aangaven, enkel voor het 'vetten' bedoeld was. In tegenstelling tot de boter van Engeland, Schotland en Ierland valt het invoertarief voor deze soort weg. Verklaring hiervoor kan het tekort zijn aan deze minderwaardige boter in ons land.

In vergelijking met wat we als verklaring bij tabel 39 gaven, is meteen ook het bewijs geleverd dat de invoertarieven op korte termijn wel konden worden aangepast. De veronderstelling dat men enkel de uitvoer wou verhinderen gaat niet op. Beiden kwamen voor en waren waarschijnlijk afhankelijk van de specifieke en tijdelijke situatie waarin het land zich op een gegeven moment bevond.

Het is duidelijk dat de boteruitvoer en -invoer op korte tijd grote veranderingen onderging: nu eens vrij, dan weer zwaar belast. Daarbij kon eveneens de invloed van de vrije uitvoer worden nagegaan aan de hand van lijsten die bewaard zijn gebleven voor de periode tussen 5 oktober en 31 december 1720 voor de Kasselrij Veurne. De resultaten die we uit de lijsten afleiden zijn nogal verrassend.

Het is mogelijk om te checken in welke maand het meest boter naar Frankrijk werd uitgevoerd. Grafiek 20 bewijst ontegensprekelijk dat de maanden oktober en november elk goed waren voor meer dan 6.500 pond boterexport vanuit het Veurnse naar Frankrijk, maar de maand december was met 88 pond wel te verwaarlozen. Waarschijnlijk verhinderden de weersomstandigheden het handelsgebeuren

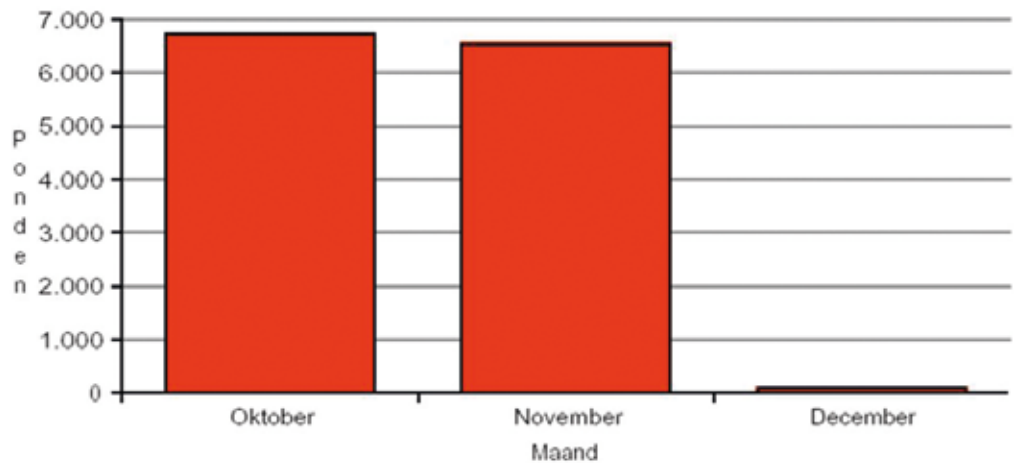
De totale export tijdens de periode van vrije uitvoer bedroeg 13.452 pond boter, m.a.w. 5.865 kg. De vraag blijft: was dit veel? Een kleine berekening zal vlug voor opheldering zorgen: 5.865 kg boter werd vervaardigd met 5.865 maal 30 liter melk = 175.850 liter melk. Want men had gemiddeld 30 liter nodig om 1 kg boter te vervaardigen (cfr. supra). Als we nu ook nog weten dat de BGM tijdens onze periode 2.064 liter per melkkoe bedroeg, dan werd gedurende de maanden oktober, november en december de totale jaarproductie in boter van 85 koeien naar Frankrijk verexporteerd. Dit resultaat laat toe te besluiten dat al bij al maar een klein percentage van de totale productie naar Frankrijk werd uitgevoerd!

De gegevens verduidelijken dat het gemiddelde gewicht per exportbeurt voor de maand oktober 1720 320 pond bedroeg. In november

Artikel (per 100 pond)	Invoertarief			
	24 juli 1681	19 sept 1681	21 mei 1683	16 dec 1683
*Boter van Engeland, Schotland en Ierland	1 £ 4 s.	6 £	8 £	8 £
*Niet eetbare boter	1 £ 4 s.	vrij	vrij	vrij

Tabel 40: Vergelijking invoertarieven boter van Engeland, Ierland en Schotland en niet-eetbare boter vanaf 24 juli 1681 tot 16 december 1683 in £ en s. paris.

Gr. 20: Uitvoer boter vanuit KV naar Frankrijk, vanaf 5/10 1720 tot 31/12 1720



was dit 260 pond, en 88 pond in december. Er tekende zich gedurende die maanden een stelselmatige afname af van de geëxporteerde hoeveelheid boter naar Frankrijk.

De lijsten vermelden ook altijd de naam van de exporteur. Zoals men kan vermoeden waren er een aantal grote en natuurlijk een aantal kleinere. De grootste exporteur was François Lauten die op zijn eentje 5.218 pond boter in 5 keer naar Frankrijk vervoerde. Hij was goed voor 39 % van de boterexport tijdens de drie maanden.

Voorbeeld van twee kleinere handelaars waren: de weduwe Toulouse die 357 pond in twee beurten en Jean Sommer die 61 pond in vier beurten verhandelde.

Slechts éénmaal was de exacte bestemming van de boter genoteerd: op 16 oktober 1720 werd 400 pond boter naar de penitenten te Duinkerke uitgevoerd. Verder hebben we het raden naar de werkelijke bestemming van de Veurnambachtse boter!

We beschikken ook over een 'order' van de Franse overheid uit het jaar 1745 - dus na de annexatie van de Kasselrij Veurne bij Frankrijk - die de nieuwe douaneregeling toelichtte. Het lijkt logisch dat de situatie daardoor grondig veranderde. Daarom legde de Franse overheid op dat *toutes les marchandises venant des villes de Gand, Bruges, Ostende, Nieuport, Oudenaerde, Courtray, Dendermonde, Alost et autres de la Flandre nouvellement conquise, dont le Roy (= van Frankrijk) pouroit se rendre maître dans la suite, ou y allant, seront sujettes au tarif*

de 1671 à l'entrée et à la sortie de la Flandre françoise et des ville reconquises, comme Tournay, Menin, Ipres, Furnes et leurs dependances. Alle goederen die vanuit de heroverde gebieden naar de andere steden van Vlaanderen geïmporteerd en geëxporteerd werden, waren dus onderworpen aan het voordelige tarief van 1671, zoals we voor zuivel hogerop verduidelikten. De veroverde provincies kregen voortaan het statuut van provinces réputées étrangères, en konden onbelemmerd hun goederen, i.c. zuivel naar de andere Franse provincies uitvoeren. Voor de Kasselrij Veurne die toch al het merendeel van hun boterexport richting Frankrijk stuurde, zal dit waarschijnlijk een wel-doende invloed op de afzetmogelijkheden van de zuivel gehad hebben.

Om de chronologische opbouw niet te doorbreken, bespreken we kort een ordonnantie uit 1764, uitgevaardigd door de Raad van Financien en Domeinen, die de boterexport weer toeliet. We lezen er dat een verbod op boterexport werd ingesteld op 31 oktober 1763 en dat dit eindigde op 15 april voor de 'departementen' Namen, Charleroi, Chimay, Bergen, Doornik en Ieper, en op 1 mei voor Nieuwpoort, Oostende, Brugge, Gent, Antwerpen, Tienen, Turnhout, Brussel en Saint-Phillippe. Afgaand op de data, scheen de overheid waarschijnlijk in te spelen op de seizoensschommeling van de boterprijs. Die maatregel zorgde ervoor dat de boter in eigen land bleef en zodoende niet ten prooi viel aan speculanten.

Dezelfde aanpak vonden we eveneens terug voor andere agrarische producten, zoals in eer-

ste instantie de broodgranen. Bij een slechte oogst en hoge prijzen trad voor deze automatisch een verlaging van de invoerrechten in, en de uitvoerrechten werden verhoogd of de uitvoer gewoonweg verboden.

Voor het jaar 1792 vonden we dat de boterimport via het bureau de Rousbrugge (= Roesbrugge in de Kasselrij Veurne) vrij was, en dit in tegenstelling tot de andere 'bureaus' van het departement Ieper. Die vrije boterimport werd op 3 augustus 1787 geordonneerd, zo laat het document ons weten. Na dit gegeven vermoeden we dat er eveneens plaatselijke verschillen in de douane'wetgeving' bestonden!

Tenslotte sluiten we het chronologisch overzicht van de fragmentaire douanegegevens af met een beknopt overzicht van de gevolgde douanepolitiek tijdens de Franse periode. Gedurende die tijdsspanne mocht boter afwisselend wel en niet uitgevoerd worden. Een vergelijking met de vroegere periode gaat dus zeker op (cfr. supra)!

De boteruitvoer was van 7 februari 1795 tot 6 augustus 1796 verboden. Daarna kon boter tot 26 november 1800 ongehinderd naar het buitenland verhandeld worden. Op 26 november 1800 werd de uitvoer van boter weer verboden. De oorlogstoestanden met Engeland zouden de onmiddellijke aanleiding geweest zijn. Heftig protest van de boeren, leidde tot intrekking van het verbod op 3 april 1801. Vanaf 28 januari 1802 werd boteruitvoer weerom verboden. Nog geen twee maanden later (22 maart 1802) werd dit verbod ingetrokken. Van 10 september 1803 tot 3 oktober 1810 trad een lange periode van uitvoerverbod in als gevolg van de nieuwe oorlog. Toen het verbod op 3 oktober 1810 werd ingetrokken, lagen de uitvoersvoorwaarden zo hoog dat er van enige uitvoer geen sprake kon geweest zijn.

Wordt vervolgd.
Laurent Hoornaert

ROOKMELDERS LATEN JE NIET STIKKEN

Wist je dat als er 's nachts brand uitbreekt je heel weinig kans hebt om tijdig wakker te worden? Want als je slaapt, ruik je niets.

De rook van een brand verspreidt zich zeer snel en is verstikkend. Je hebt maar 3 minuten om je woning te verlaten. Jaarlijks sterven er in België meer dan 100 mensen door woningbranden. Zorg mee dat we deze slachtoffers kunnen vermijden!

Investeer daarom in voldoende rookmelders om jezelf en je gezin tijdig te alarmeren.

Je woning is veiliger als je ze beschermt met meerdere rookmelders. Plaats minstens 1 rookmelder in de hal of het trappenhuis en op elke bewoonde verdieping van het huis. Alle andere kamers voorzie je best ook van een rookmelder. Ga eens na bij je thuis waar er mogelijk risico is op brand. Denk maar aan de berging met wasmachine en droogkast, de slaapkamer met televisie en elektronische apparaten, aan de elektriciteitsteller,... Rookmelders in de keuken, badkamer of garage kunnen sneller leiden tot valse alarmen en zijn dus niet aan te raden. De keuken blijft wel een risicoplaats voor brand. Je kan hier eventueel kiezen voor een thermische brandmelder.

Koop goede rookmelders

Een rookmelder kan je kopen in allerlei elektro-zaken, de betere doe-het-zelfzaken en diverse webshops.

Koop rookmelders die voorzien zijn van een (niet-vervangbare) batterij met een levensduur van 10 jaar. Ze kosten meer, maar je moet de batterijen gedurende 10 jaar niet vervangen. Zoek op de verpakking naar de labels CE en EN14604.

Hang je rookmelders op de juiste plaats

Je hebt rookmelders gekocht? Prachtig. Maar alleen als ze correct geïnstalleerd zijn, ben je voldoende beschermd tegen brandgevaar. Neem daarom deze tips ter harte:

- Installeer de rookmelders bij voorkeur in het midden van het plafond. Indien dit niet mogelijk is, plaats de rookmelders dan aan het plafond op minstens 30 cm van de hoek.

Wanneer de rookmelder op de muur geplaatst wordt, doe het dan zo hoog mogelijk maar minstens 15 cm van het plafond verwijderd. Op die manier kan de detector het snelst de rook oppikken.

- Plaats de rookmelder zodanig dat je er vlot bij kan voor onderhoud.
- Zorg dat je de rookmelder ingeschakeld hebt nadat die geïnstalleerd is. Test de rookmelder nadat je hem geplaatst hebt.

Test en onderhoud je rookmelders regelmatig

- Test tenminste 1 keer per maand je rookmelder. In de meeste gevallen is hiervoor een testknop op de rookmelder voorzien.
- Verwijder maandelijks het stof van de rookmelder. Dit kan met een stofdoek, of eventueel met de stofzuiger.
- Haal nooit de batterij uit de rookmelder, tenzij om die te vervangen. Bij sommige rookmelders kan je zelfs de batterij niet vervangen. De batterij heeft in dat geval vaak 10 jaar levensduur.
- Overschilder nooit je rookmelder en stop nooit de gaatjes toe. De detector kan hierdoor slecht functioneren.

Vragen of meer info:

Indien je vragen hebt voor onze brandpreventieadviseurs dan kun je contact opnemen via onze site www.brandweer-zuidijzer.be.

Meer info kun je terugvinden op volgende sites

- www.besafe.be

- www.speelnietmetvuur.be

Hou het veilig tijdens de eindejaarsfeesten!
Een cadeautip, rookmelders redden levens!

De brandpreventieadviseur van
brandweer Zuid-IJzer



Haarverzorging
Maquillage

Romina
Pure verwennerij in landelijke rust

Terenburgseweg 18 - 8972 PROVEN - 0495 66 15 75

Prettige feestdagen !

Vanaf 17 december
ligt er voor iedere klant
een nieuwjaarsgeschenkje klaar !



ODE AAN DE VROUW

Dit schilderij wordt verkocht aan de hoogsteieder. Tot zondag 19 maart 2017 om 20 uur kan men inschrijven. Inzet: € 500.

De hoogsteieder kan op zaterdag 25 maart het schilderij afhalen (krijgt persoonlijke verwtiging tegen 22 maart).

De opbrengst is ten voordele van 'Moeders voor vrede' met Jennie Vanlerberghe als voorzitter.

Inschrijven voor deelname op mia.maes1@telenet.be. (naam, voornaam, adres, telefoon en de geboden som melden).



AQUARELLEN OP ZIJDE EN PAPIER

Mia Maes stelt ten toon in het Jan Ypermanziekenhuis te Leper van januari tot en met maart. Info: 051 69 30 18 - mia.maes1@telenet.be.



Bank- & Verzekeringen Prinzie bvba

Voor al uw bankzaken & verzekeringen kunt u bij ons terecht. Wij bieden u een waaier van diensten aan:

- Zicht- & spaarrekeningen
- Fondsen, aandelen, beleggingen op maat,...
- Hypothecaire leningen, investeringskredieten, landbouwkredieten,...
- Alle verzekeringen
- Huren van kluisen

**Wij komen graag bij je thuis om je belangen te beheren,
want niets is ons teveel voor een tevreden klant.**



PRINZIE bvba

Provenplein 39a | 8972 PROVEN
T +32 (0)57/30 09 01 | F +32 (0)57/30 12 82
zakenkantoor@prinzie.be | www.prinzie.be
FSMA-nr. 11232 A-cB

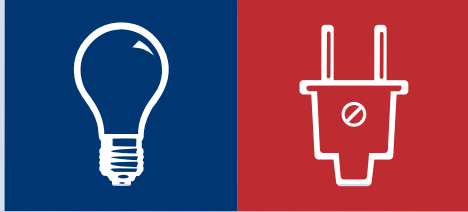


Fintro is een afdeling van BNP Paribas Fortis NV

Volg ons    | www.fintro.be



GAAT VER, BLIJFT DICHTBIJ.



OPEN OP ZONDAG 18 DECEMBER VAN 9 TOT 13 UUR

Prof. O. Rubbrechtstraat 12 - 8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94 - info@elektrocappoen.be
www.elektrocappoen.be

Wij aanvaarden
ecocheques



Tefal SW3238
croque monsieur
780 W - verticale opberging -
met extra platen: wafel & grill
€ 74,99



TOT € 65
CASH BACK
BIJ AANKOOP
VAN EEN
(OF MEERDERE)
EXTRA SET(S)
FRITEL CW
BAKPLATEN

Fritel CW2436
wafelijzer
4x2 vorm - 1400 W - thermostaat 6 posities -
omkeerbaar - verwisselbare anti-aanbak platen
€ 99,99



Tefal EF3000
fondue
1300 W - 6 fonduevorkjes
€ 84,99

€ 15
CASH
BACK



Tefal GC3050
classic grill
2000 W - BBQ of contactgrill - regelbaar-on/off -
jus opvangbakje
€ 84,99



Fritel SG2180
stone grill raclette
1500 W - afneembare steen - 8 pannetjes
en spatels - aparte grill/teppanyaki- en
pannerkoekenplaat verkrijgbaar
€ 89,99



Tefal RE4588
pierrade raclette
1350 W - 10 pannetjes - thermospot
€ 99,99

€ 15
CASH
BACK



Fritel WT2478
warmhoudplaat XXL
54x41cm - 400 W - traploos regelbare
temperatuur 20 tot 130 °C - gerechten
warmhouden of opwarmen borden
€ 49,99



Philips HR2203/80
soupmaker
1000 W - 5 functies - 1 snelheid + moment -
receptenboek
€ 99,99



Fritel FF1400
friet / fondue
1400 W - 1,5 l friet - 1 l fondue - 6 vorkjes -
2 in 1 zowel gebruik als fritouse als fondue
€ 49,99

Folder geldig van 1 december tot en met 31 december 2016. Volledige folder op www.elektrocappoen.be



Fritel SF4371 friteuse

3200 W - 4 l - koude zone friteuse: verwarming op niveau = gepatenteerd TURBO SF® Systeem - mantel en filterdeksel in geborsteld inox - filterdeksel met kijkvenster en permanent metalen filter - inox kuip

€99,99



Philips HR7605/10 keukenrobot

350 W - 2,1 l - 3 schijven + emulsieschijf

€59,99

€15 CASH BACK



Braun MQ3005 soup staafmixer

700 W - 2 snelheden - maatbeker - inox garde

€49,99

Moulinex DJ755G10 fresh express

150 W - 5 funktiegegels - direct serve - snijden, raspen, hakken

€74,99



€30 CASH BACK OF 30 DAGEN OP PROEF



Philips HD9248/90 airfryer

2100 W - 1,2 kg frietelen - rapid airsysteem

€299,99



GRATIS ACCESSOIRE NAAR KEUZE VIA www.kenwoodworld.be

Kenwood KMM770 keukenrobot

1200W - mengkom 6,7l - ThermoResist glazen blender AT358 incl. - metalen behuizing - metalen tandwielen - incl. K-klopper, ballongarde & deeghaak - automatische variabele snelheidsregeling + pulse - antispotdeksel met vulopening

€499,00



Bosch MFQ36470 handmixer

450 W - 5 snelheden - inox staaf - kloppers & kneedhaken - mengbeker met deksel

€64,99

Moulinex DPA141 La Moulinette

1000 W - 0,3 l - hakken, mixen - afneembaar mes

€54,99



€40 CASH BACK OF "TEVREDEN OF TERUG BETAALD"



Seb AH9500 actifry

1550 W - 1,5 kg frietelen - 30% sneller - 1 lepeltje olie - uitneembare kuip - autostop - geurloos

€239,99



GRATIS COOKIE ACCESSOIRE EN KOOKBOEK tww €40

Philips HR2355/12 pastamaker

300 g verse pasta in 10 minuten dankzij zeer grote perskracht - automatisch mixen, kneden en persen - eenvoudig schoon te maken, 4 verschillende vormschijven: spaghetti / fettucine / penne / lasagne - receptenboek - maatbeker

€199,99

€15 CASH BACK



Philips HR2095/90 blender

glazen beker 2 l - 700 W - multispeed - dubbele veiligheid - maatbeker - sapfilter

€99,99

Kenwood FGP203WG spiraalsnijder

70 W - inox trommels - 3 snijvormen: papardelle / linguine / tagliatelle - opvangbak 0,5 l - gemakkelijk in gebruik

€69,99





Philips AJ3400/12
klokradio

FM - groot display - dubbel alarm -
24u. aanduiding - sleep timer

€24,99



Philips AZ215B/12
draagbare radio cd-speler

Digitale FM radio - CD-speler - Dynamic Bass
Boost - ook verkrijgbaar in zilver, blauw en roze

€49,99



Sony ZSP550
digitale draagbare radio cd-speler

FM/MG - 20 presets - speelt CD, CD-R en CD-RW
MP3 en WMA af - USB weergave - werkt op net of
batterijen (niet meegeleverd) - ook verkrijgbaar in wit

€99,99



Sony SRSXB2 draadloze Bluetooth luidspreker

IPX5 Waterproof - Extra Bass - NFC - audio in - speaker phone functie -
werkt op batterij - autonomie : 10 uur

€119,99



Philips DVP2880/12 DVD-speler

speelt CD/DVD/DivX/MP3/WMA en JPEG - HDMI - USB (DivX)

€49,99



Philips BTM2460 micro keten

digitale FM radio met 20 presets - CD-speler - USB direct - klok met sleep timer -
20 W RMS - Bass Reflex speakers - Bluetooth - audio in 3,5 mm - afstandsbediening

€169,99



Sony BDPS6500B 3D Blu-Ray speler

DUNA - 3D playback - 4K upscaling - Dual core - WiFi HD - USB - HDMI -
DTS sound - SACD support - screen mirroring

€149,99



Sony GTKXB7B draagbaar audiosysteem met bluetooth

hoogwaardig stereosysteem in één box met NFC - extra Bass -
display met led-verlichting - dj-effecten - clear audio+ - USB aansluiting

€349,99



LG SH3B Soundbar met subwoofer

2.1 HD systeem - 300 W totaal vermogen - draadloze subwoofer -
afstandsbediening - via Bluetooth aan te sluiten op de TV

€179,99



LG 43LH604V
Full HD Direct LED

A++

43 inch (109 cm) - PMI 900 - Triple XD engine - Web OS3.0 - smart tv - DLNA - 3 HDMI - 2 USB

€499,00



Sony KDL48WD650BAEP
Full HD ultra slim Direct LED

A+

48 inch (122 cm) - XR 200 Hz - X-Reality PRO - 2 HDMI - USB - screen mirroring - DVB-T/C - WiFi direct - clear audio+ - CI+

€649,00



Philips 43PUS6401/12
Ultra HD Ambilight2
Micro dimming Pro LED

A+

43 inch (109 cm) - PPI 1000 - Pixel Plus UHD - WiFi - multiroom - 4 HDMI - 3 USB - CI+ - Netflix - Spotify - Google play

€699,00



Philips 49PUS6551/12
Ultra HD Ambilight2
Micro dimming Pro LED

B

49 inch (124 cm) - PPI 1800 - Pixel precise UHD - 4 HDMI - 3 USB - WiFi - Netflix - Google play - multiroom

€899,00



Sony KD55XD7005BAEP
Ultra HD Direct LED

A

55 inch (137,5 cm) - XR 200 Hz - X-Reality Pro - 4 HDMI - 3 USB - Android - WiFi Direct - DVB-T/S - CI+ - screen mirroring - 2 x 10 W S-Master

€999,00



LG 55UH661V
Ultra HD Direct LED

A+

55 inch (137,5 cm) - PMI 1700 - UHD Mastering engine - Web OS3 - smart tv - DLNA - 3 HDMI - 2 USB - CI+

€1199,00



Sony KD55XD8599BAEP
Ultra HDR Edge LED

A

55 inch (137,5 cm) - XR 1000 Hz - X-Reality Pro Triluminos - Android - WiFi direct - 4 HDMI - 3 USB

€1499,00

€100 CASH BACK



Philips 65PUS6521/12
Ultra HD Ambilight3
Micro dimming Pro LED

A

65 inch (165 cm) - PPI 1800 - Pixel precise UHD - 4 HDMI - 3 USB - WiFi - Netflix - Spotify - CI+ - multiroom

€1999,00



LG OLED55C6V
Curved Oled Ultra HD

B

55 inch (137,5 cm) - Perfect Black Panel - Perfect Mastering Engine - Web OS3.0 - smart share - WiFi Miracast - 3 HDMI - 3 USB - CI+ - ook verkrijgbaar als vlak toestel: OLED55B6V aan € 2.699,00 min € 200 kassakorting is € 2.499,00

€2599,00

OLED55C6V aan € 2.799,00 min € 200 kassakorting

SPECIALE EINDEJAARSACTIE NAAR AANLEIDING VAN 60 JAAR ELEKTRO CAPPOEN



TEA-ROOM - EETHUIS - HOTEL**

“HET WETHUYS”

Watouplein 2 - 8978 Watou - 057 20 60 02
www.wethuys.be - www.boltra.be

Openingsuren (oktober t.e.m. juni):
woensdag en donderdag van 12 tot 20 u.
vrijdag, zaterdag en zondag van 12 tot 21 u.

Jaarwisselingsmenu 2016-2017
in de kerstweek (van 23.12 tot 30.12.2016) en
de januarimaand (van 09.01 tot 29.01.2017)

Loire of Ventouxbubbels
wachtbordje met zeemaken

Waterzooi van drie soorten vis
en vergeten groenten

Minestrone à l'Italiana

Ierse rundstournedos of gegrilde zalmfilet,
gewokte groenten

Millefeuille van chocoladedelicatessen

Met apero, zonder drank: € 35 p.p.

Graag reservatie: 057 20 60 02 -
0497 85 683 8 - info@wethuys.be

“BOLTRA CAFÉ”

Watouplein 3 - 8978 Watou - 057 20 60 02
www.boltra.be

Boltrabaan te reserveren per uur
aan € 3 p.p., uitgez. drank.
Open tot 30.12.2016 om 12 u.

OKRA BEVEREN-IJZER UITSLAGEN NOVEMBER 2016

KAARTING - 9 NOVEMBER

4 deelnemers wonnen 3 partijen:

1. Cappoen Henri	399 pt.
2. Thoré Edgard	374 pt.
3. Dumarey Lucienne	369 pt.
4. Vandewalle Frans	320 pt.

KAARTING - 23 NOVEMBER

3 deelnemers wonnen 3 partijen:

1. Rosseel George	452 pt.
2. Vandeputte M-Ghislaine	394 pt.
3. Coene Paul	366 pt.

Klassement na november:

1. Lampaert Jozef	24 part./3721 pt.
2. Vandeputte M-Ghis.	24 part./3529 pt.
3. Vandepitte Paul	23 part./3876 pt.
4. Butaye Johan	22 part./3816 pt.
5. Vandewalle Frans	22 part./3535 pt.



Prof. O. Rubbrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Depannagediensten
VANAF NU: winternazicht
Alle carrosseriewerken • schilderen



Wèt je gy oe da wyder dat zegn?

Ezo goat d'rof of d'ruut!

1. Je schrodt patatten vor da'j ze kocht.
2. Je purgeert etwieën die hard ofgoat.
3. Je peeëlt tomatten, geirnoars.
4. Je vladt keuns, poalingen.
5. Je schreeëpt of raspt je karoten.
6. Je braakt tegen 't wied.
7. Je wriëft de kroten ut je 'n ogen.
8. Je woast en oendieëpen boeërepit uut.
9. Je wost de schuttels of.
10. Je luust regelmoatig je tomattenplanten.
11. Je sliengert zeeëm uut de roaten.
12. Je reunt bomen mi wortén en ol.
13. Je schoepert 't hoar van e geslacht zwien.
14. Je pulkt de rieve van e woende.
15. Je trekt fruit van bomen of struken.
16. Je sniedt gas, keuneteten mi e zikkel.
17. Je pekt terwe en je moait hooi.
18. Je schartelt jukste weg.
19. Je verleeëst sukerbonen.
20. Je sloat okkerneuten van 'n boom.

De zeeëlopers raptén

- 20 p.:** Dewaele A.
19 p.: Goudezeune M. en Keirsebilck H.
18 p.: Denecker St., Steverlynck M. en
Vandenbosch R.

't Is nie damme 't nie kennen, moa wuk wilt dat zjuuste zeggen? Lat het nuus weten.

1. oed en versleten en nog van gin weten
2. je moe je puuste nie scheuren
3. 't is in de saccoche
4. e zit mit de poepers
5. van wufferen huzzel zie gie estoken?
6. schrief het moar op!
7. 't lik of dan me 't zoen had hen
8. ja, wieëns hoofd doet er toen zeeër!
9. bradt z'n hoarieng nieë?
10. je veugel goa wegvlieëgen!
11. 't ligt opperst
12. dat 'n vele wiend in ze broek hed!
13. makt doaë zuk gin spel van!
14. e goa nog e bitje kroaien ot 'n dat hooërt
15. e vette gaanze vlieëgt nie verre
16. nie van achter de vieëren zien
17. e vule pupe smooëren
18. van kasjes moaken ze gasjes
19. en is were in 'n droai
20. nint, 't is gin vetten!

Wuk is je vrouwe geiren zieën?
De deure opendoëen o ze
'n vuulbak butenzet!

Wim Sohier

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding

Gordijnen en overgordijnen UNLAND®
Gratis opmeten en plaatsen

Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie

Decoratie & Kunstglazenier

J. LAHOUTTE

Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

in 'T ROZENHOF

Afhaalmenu 24 & 25 december

Italiaanse minestrone-soep / parmezaanschilfers



Koud voorgerecht: Huisgemaakt "potjesvleesch"
garnituur van gepekeld groenten



Warm voorgerecht: Baarsfilet / garnalensaus / groentejulienne



Kippenoester / witbiersaus
witloof / wortel / snijboon / slaatje / kroketten



Varkenswangen "Cross en Blackwell"
witloof / wortel / snijboon / slaatje / kroketten

Soep & hoofdgerecht: € 22,00

Voorgerecht & hoofdgerecht: € 31,00

Soep, voorgerecht & hoofdgerecht: € 33,00

Bestellen vóór 19 december - Borg leeggoed: € 5.00 p.p.

Afhaalmenu 31 december & 1 januari

Romig soepje van Parijse Champignons / visballetjes



Koud voorgerecht: Couscoussalade met gebakken scampi
garnituur van gepekeld groenten



Warm voorgerecht: Kabeljauwsuprême
beukenzwammen / groene kool / romig sausje



Kalfsnootje / sjalottensaus / wortel
appel met veenbessen / schorseneren / slaatje / gratin



Lamskroon / rozemarijn / wortel
appel met veenbessen / schorseneren / slaatje / gratin

Soep & hoofdgerecht: € 23,00

Voorgerecht & hoofdgerecht: € 33,00

Soep, voorgerecht & hoofdgerecht: € 35,00

Bestellen vóór 26 december - Borg leeggoed: € 5.00 p.p.

Obterrestraat 73 • 8972 Proven • Tel. 057 300 335 • reservatie gewenst • www.rozenhof-proven.be



TUINCENTER AU PETIT JARDIN BVBA

Wim Indevuyst
Couthoflaan 32
8972 PROVEN
Tel. 057 33 39 63

E-mail: info@aupetitjardin.be

www.aupetitjardin.be

dinsdag tot zaterdag open van 8.30 tot 12.00 u. en van 13.00 tot 18.30 u.
zondag open van 9.00 tot 12.00 u. • gesloten op maandag

SPECIAAL OPEN OP

- 23 & 24 december van 9 tot 18.30 uur
- 25 december van 9 tot 12 uur
- 30 & 31 december van 9 tot 18.30 uur
- 1 januari van 9 tot 12 uur

Voor de eindejaarsperiode:

- ☞ kerstdecoratie, tafelstukken, kerststerren, vele soorten orchideeën
- ☞ snijbloemen en kerstgroen
- ☞ grote keuze violen, winterheide, Gaultheria, ... alles om uw winterbloembakken te vullen
- ☞ nieuwe soorten Helleborus: bloeirijk en zeer winterhard !!
- ☞ Geschenktip: een snijbloemabonnement of een cadeaubon
- ☞ Lotjes eindejaarsactie Unizo of klantenkaart geldig op al uw aankopen!

*Kom gerust langs,
het team van
Au Petit Jardin
staat steeds
tot uw dienst !*



Europese Bisol topmodule, standaard of Full Black versie. Dit zijn voorgesorteerde zonnepanelen met een **hoog rendement** en een uitstekende paneel efficiëntie. Tot **25 jaar opbrengstgarantie!**

Nederlandse Heat Pipe zonnecollectoren. Verbeterd dankzij hun grotere absorptiekern. Door het gebruik van de **vacuümbuis** technologie als perfecte isolator ook in het **tussenseizoen** ideaal om warm water te produceren.

Jochen Debaenst
Westsluisstraat 15
BE-8691 STAVELE

+32 (0) 494 48 21 74
info@ecolis.be
www.ecolis.be



Slagerij Plancke

Specialiteiten:

Vlees van eigen kweek • "Staartschuttel" • Barbecue

Openingsuren: Dinsdag t.e.m. vrijdag: 7.30 - 12.30 uur & 13.30 - 19.00 uur
Zaterdag: 7.30 - 12.30 uur & 13.30 - 18.30 uur
Zondag: 7.30 - 12.00 uur
Gesloten op maandag



Arne en Ilse Leuridan - Masscheleyn

Steenvoordestraat 11 - 8978 Watou - 057 38 80 34 - slagerijplancke@telenet.be

Te verkrijgen tijdens de feestmaanden:

- opgevulde kalkoen
- speenvarken
- 'Boudin Noël'
- zwarte pens, gesuikerd met rozijntjes en rum
- huisbereide kerstpaté
- huisbereide lookboter
- kalfszwezeriken

Cadeautip voor de komende feestdagen:

Cadeaubon of geschenkmand met specialiteiten van het huis!

**ONZE FEESTFOLDER
LIGT VOOR U KLAAR IN DE WINKEL!**

We wensen jullie
alvast prettige eindejaarsfeesten,
een knallend einde en een gezond 2017!

EVENEMENTENKALENDER

ABELE

■ Brocante- en muntenbeurs

Zondag 8 januari van 7 tot 12.30 uur

Op iedere tweede zondag van de maand gaat de verzamelbeurs van Poperingana Numismatica Historia terug door in Het Pensionaat te Abele. Iedereen die interesse heeft in oude munten, postkaarten, boeken, aardewerk, en andere verzamelobjecten kan terecht op deze gezellige beurs. Toegang is gratis.

ALVERINGEM

■ Accordeonensemble Accormelo

brengt 'Accordeontrip'

Zaterdag 17 december

om 14.30 en om 20 uur

Het accordeonensemble Accormelo brengt na het succes van vorig jaar een 'Accordeontrip' op zaterdag 17 december in zaal De Kwelle te Alveringem. Opvoeringen om 14.30 en om 20 uur. De toegangsprijs bedraagt € 5 in voorverkoop en € 6 aan de deur. Deuren gaan open om 13.30 en om 19 uur.

Kaarten in voorverkoop bij Gilbert Albrecht-Vanderghote (058 29 95 82 - 0497/61 38 81), Brood en Banket Devreker, Beauvoorde (058 29 97 92), Spar Express, Leisele (058 29 99 69) en 't Brouwershof, Alveringem (0492 31 30 31).

HARINGE

■ Het Volkstoneel voor Frans-Vlaanderen

brengt "De Paradijsvogels"

Zaterdag 18 februari 2017 om 20 uur

In de loop van ons komend seizoen is het pre-

cies 50 jaar geleden dat Gaston Martens, mischien wel de belangrijkste Vlaamse volkstheaterauteur ooit, is overleden.

Via het Gaston Martenscomité vernamen we dat 2017 een Gaston Martensjaar zal worden met verschillende opvoeringen en activiteiten, overal in het Vlaamse theaterlandschap, ter herdenking van zijn overlijden 50 jaar geleden. Het Volkstoneel voor Frans-Vlaanderen, dat al drie stukken van de beroemde auteur op haar repertoire heeft staan, kon in de huldiging niet ontbreken. Dat bracht ons op het idee om zijn belangrijkste stuk De Paradijsvogels, dat we al eens in een bewerking van Leo Behaegel brachten in het seizoen 2000-2001, opnieuw op de planken te brengen. Met de nodige actualisatie en tekstaanpassingen, twee acteurs uit de eerste opvoeringen in 2000 en een groot aantal nieuwe acteurs en actrices, waarvan enkelen ook alweer jaren met ons op de planken staan, moet zo'n nieuwe versie een succesvolle hommage aan de wereldberoemde Gaston Martens worden.

De Paradijsvogels dus.....Over de hemelse en duivelse avonturen van Bolle Verbuyck en Rietje Rans willen wij niet veel vertellen: ofwel kent u het verhaal en dan hoeft het niet meer, ofwel kent u het verhaal niet en dan mogen we heel weinig verklappen om de verrassende wendingen in het verhaal niet prijs te geven.

Het verhaal wordt gesitueerd aan het begin van de 21ste eeuw, in café-beenhouwerij De Veten Os, uiteraard in de buurt van de 'schreve'. Actueel en herkenbaar dus...

Op zaterdag 18 februari om 20 uur in De levaard te Haringe. Kaarten reserveren bij Zuster Agnes, 057 30 03 09.

KROMBEKE



■ Toneelkring T72 Krombeke

brengt 'Een weekendje moorden'

Ze zijn met veel de moordenaars van deze wereld. Wie zijn ze en wat drijft hen tot het stellen van deze daden? Maar meer nog, wanneer een moordenaar zichzelf aangeeft en dan nog in een klein ingeslapen provinciedorpje, wat dan? Handboeien aan, de combi in, naar de onderzoeksrechter en de kous is af.

Dan is er geen rekening gehouden met de omhoog gevallen korpschef van dit kleine kantoortje. Denkt alleen aan zichzelf en zo zijn we getuige van de ene stommitieit na de andere. Hilarische komedie voor iedereen op één na, de korpschef.

'Een weekendje moorden' door Rudy Soetewey in een regie van Koen Vandenberghe wordt gespeeld op zaterdag 28 januari om 20 uur, zondag 29 januari om 18 uur, vrijdag 3 februari om 20 uur, zondag 5 februari om 18 uur, vrijdag 10 februari om 20 uur en op zaterdag 11 februari 20 uur.

Kaarten: volw. € 8 - kind <12 j. € 6 (1 gewone consumptie inbegrepen). Reserveren bij Verzekeringen Pyfferoen nv - 057 40 08 24 - info@verzekeringpyfferoen.be.



't Zeugekot

Een belevenis op het platteland

Bezoek- en zorgboerderij
Feestzaal te huur
Vakantiewoning
Hoeveslagerij
Workshops

Sint-Omaarsstraat 4
8691 Beveren aan de IJzer
0478 37 64 36
www.zeugekot.be

De Suikeruiltjes

Webwinkel voor doopsuiker en attenties.

Een geboorte is uniek zo ook uw doopsuiker, daarbij helpen wij u graag bij het verzorgen van uw doopsuiker. Volledig of gedeeltelijk afgewerkt maar ook zelfvullers kunnen bij ons terecht.

057 36 67 68 - 0472 56 43 09

www.desuikeruiltjes.com

info@desuikeruiltjes.be



DEVER FREDERIK

metaal-, aluminium- en
inoxconstructies



0477/85.01.39

fax 057/36.73.37

dever_frederik@hotmail.com

Apolloniaqreef 4, 8978 Watou

■ Tuinhier Krombeke

Vrijdag 10 februari om 20 uur

'Regelgeving omtrent bomen, planten, muren en hagen' door Wouter Cornette in de kantine van de Hondenschool "Te Lande", Bankelinde-weg 39 te Krombeke.

PROVEN



■ Xmas@Volksvreugd met smulmarkt editie 3

Zondag 18 december om 11 uur

Stevige ritmes, jong talent, harmonieuze melodieën, warme gezelligheid... dat zijn de troeven die K.H. De Volksvreugd Proven uitspeelt op haar derde Xmas@Volksvreugdgebeuren met smulmarkt. Het trommelkorps o.l.v. Matthias Peperstraete roffelt verrassende ritmes om het middagconcert te openen. Daarna treedt het Provens Jeugdensemble met dirigent Pieter Meersseman aan met titels als 'Invicta', 'Holiday Celebration' en het aanstekelijke 'All I want for Christmas is You' van Mariah Carey. De harmonie bekoort je met 'Carnegie Anthem', 'The Legend of the Amber Room', 'Lord Tullamore', 'Atlantic Avenue', 'A Tribute to Nino Rota', en

natuurlijk 'Crazy for Christmas'.

Het concertgedeelte heeft plaats in de gezellig ingerichte zaal van OC De Croone. Buiten staat een smulmarktje opgesteld met warme wafels, braadworsten en croque monsieurs. Zelfs verse soep, warme chocomelk en geestrijke dranken zoals Hasseltse koffie en jenevertjes of een lekker kerstbierje van La Chouffe zijn te verkrijgen. Je kunt er gezellig kletsen en genieten van al het lekkers. De ideale aanloop naar de echte feestdagen zonder de bijhorende stress!

Deze gezellige ontmoeting met muziek, versnaperingen, dranken en sfeer gaat door op zondag 18 december 2016 om 11 uur in en nabij OC De Croone, Provenplein te Proven. Kaarten in voorverkoop kosten slechts € 6, aan de deur € 8. Kinderen jonger dan 12 genieten gratis. Kaarten te verkrijgen via alle muzikanten of info@volksvreugd.be.

■ VBS De Kastanje Proven - Kerstmarkt Dinsdag 20 december vanaf 15.50 uur

Dinsdag 20 december organiseert de ouderaad van VBS De Kastanje Proven een tweede editie van hun kerstmarkt. Vanaf 15.50 uur (tijdens en na de rapportbesprekingen) zijn alle kinderen, ouders, familieleden, vrienden, sympathisanten, ... welkom op de hoge speelplaats om te genieten van gezelligheid en warmte en bovenal van vele lekkere hapjes en drankjes. Voor de kinderen staat het speelgoedrad met mooie prijzen al klaar. Met de opbrengst van deze avond sparen we verder voor de aankoop van een nieuw speeltoestel met schommel en glijbaan om de speelplaats op te fleuren.



■ Tai Chi

Vanaf 19 januari 2017

Tai Chi is een opeenvolging van trage, vloeiende bewegingen en heeft een positieve invloed op lichaam en geest. Tai Chi zorgt voor ontspanning en balans en kan door iedereen beoefend worden, zelfs op hoge leeftijd. Tai Chi is ook heel geschikt voor valpreventie door de voortdurende training van het evenwicht. Ik nodig je van harte uit zodat je zelf kan ontdekken wat Tai Chi met je doet.

Op donderdagavond van 19.30 tot 21 uur (Provenplein 40A, Proven). Inschrijving en begeleiding door Greet Leupe (greet.leupe@gmail.com - 0476 58 91 07).

RENINGELST

■ 6de Dwaallichtjesticht

Zaterdag 17 december vanaf 17 uur

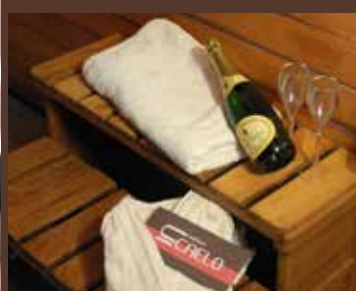
Als de kortste dag van het jaar bijna aangebroken is, als de nacht heerst over de dag, als iedereen hunkert naar het licht van Kerstmis, organiseren het oudercomité van de basisschool V.B.S. De Zonnewijzer Reningelst en de Landelijke Gilde Reningelst hun zesde hartverwarmende dwaallichtjesticht. Op een parcours van 5 km, toegankelijk voor buggy's en rolstoel-



septem
SCAELO

Michel en Johanna Haghedooren - Vandenbroucke

Weggevoerdenstraat 51 - 8972 Roesbrugge
tel. 00 32 (0)57 30 11 41 - gsm 00 32 (0)476 40 63 01
www.inseptemcaelo.be



EVENEMENTENKALENDER

len, zullen duizenden kaarsjes langs de weg een sprankel licht in de duisternis brengen!

Wil jij je laten verwarmen bij een vuurtje, midden in de velden? Geniet jij van een jenevertje of een dampende tas soep in het duister? En weet jij een sfeervol optreden naar waarde te schatten? Wel, dan is deze dwaallichtjestocht echt iets voor jou. Bij de vorige editie in 2014 waren er bijna 600 deelnemers!

Op de stopplaatsen vind je een mix van voorstellingen.

Kinderen uit de gitaar- en woordklas brengen samen een verrassend optreden.

Een Limburgse zandkunstenaar zal je verwonderen met een nieuwe kunstvorm die niet om het resultaat draait, maar om het proces, namelijk het omvormen van de ene tekening in de andere. Op het einde verdwijnt het zand weer in een doosje.

Een dansworkshop zorgt voor de nodige opwarming en een prachtige videoprojectie op de gevel van het brouwershuis sluit de wandeling af.

Na aankomst bestaat de mogelijkheid om nog na te genieten met een kerstdrank of streekbier, een pannenkoek of frietje in OC Rookop. Start en aankomst is voorzien aan OC De Rookop in Reningelst. We vertrekken in een aantal groepen, tussen 17 en 20 uur.

In geval van slecht weer wordt een aangepast programma voorzien.

Om het vlotte verloop van de avond te garanderen, vragen we je in te schrijven vóór 7 december.

Inschrijven kan door € 12 per volwassene, of € 6 per kind tot 12 j. (kind < 3 j. gratis) te storten op het rekeningnummer BE67 7383 1402 4687 van de Landelijke Gilde Reningelst, met vermelding van het aantal deelnemende vol-

wassenen en kinderen.

Inschrijven na 7 december kan via een mail naar lg.reningelst@hotmail.be, de prijs bedraagt dan € 14 per volwassene en € 8 per schoolgaand kind.

Kaarten kunnen eveneens verkregen worden bij de leden van het oudercomité of bij de bestuursleden van de Landelijke Gilde. In de inschrijvingsprijs zijn naast de animatie ook talrijke versnaperingen onderweg inbegrepen.

De opbrengst van deze tocht wordt besteed aan infrastructuur en plattelandsvorming voor onze basisschool De Zonnewijzer.

We verwachten jou, je familie én je vrienden, in ons héél warm, sfeervol en verlicht Reningelst. Mis dit niet!

ROESBRUGGE

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Activiteiten:

- Vrijdag 16 december om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer
- Dinsdag 27 december om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis
- Donderdag 5 januari om 14.00 uur: Crea in Kristen Volkshuis
- Vrijdag 13 januari: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Vrijdag 20 januari om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer
- Maandag 23 januari om 12.00 u.: Kampioenviering in Kristen Volkshuis
- Dinsdag 24 januari om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis
- Vrijdag 27 januari: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.



■ Gezinsbond

Roesbrugge-Beveren-Haringe Kinderfilmnamiddag "Finding Nemo" Woensdag 28 december om 14 uur

Duik mee in Finding Nemo, een hilarisch tekenfilmavontuur vol kleurrijke figuren die je meenemen naar de adembenemende onderwaterwereld van het Groot Barrièrerif voor de kust van Australië. Als de avontuurlijke, jonge clownvis Nemo plots ver van huis raakt, gaat zijn vader Marlin samen met Dory op een grote zoektocht om Nemo weer thuis te brengen. Tijdens hun avonturen komt het drietal oog in oog te staan met heel wat gekke zeebewoners: vegetarische haaien, enorme schildpadden, hypnotiserende kwallen, hongerige zeeleeuwen en nog veel meer. Hoe het afloopt kan je zelf komen ontdekken op woensdag 28 december om 14 uur.

Leden Gezinsbond betalen € 1,50 per filmticket, niet-leden € 2,50.

■ KVLV Roesbrugge-Haringe

Woensdag 28 december om 18.30 uur

Kerstfeest met winterwandeling, etentje en gezellig samenzijn. Start van de wandeling om 18.30 uur aan De Levaard. Wie niet meewandelt wordt verwelkomd vanaf 20 uur in De Le-



**COIFFURE
NANCY**

DAMES • HEREN
KINDEREN

ZONNEBANK
10 + 1 GRATIS

OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG
ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47



**Boomonderhoud
Bottelier Joris**

Snoeien & vellen van bomen
Onderhoud & opruiming van bos
Verhakselen van bomen en takken
Bouwklaar maken van terreinen

Specialiteit :
Uitfrozen van boomwortels

Oude Provenstraat 53 - 8978 Watou
057 36 67 68 - 0473 94 51 54
www.boomonderhoud-bottelier.be



ilse
Retouches

**AANPASSEN EN HERSTELLEN
VAN KLEDIJ**

Ilse Warmoes
Dodemanstraat 2
8978 Abele-Watou
Tel. 057 38 82 75
Gsm 0475 46 57 96
ilse.warmoes@telenet.be

vaard. Bij regenweer starten we om 19.30 uur in De Levaard.

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Kampioenviering

Maandag 23 januari om 12 uur

Alle leden en sympathisanten worden uitgenodigd op onze viering van de verschillende activiteiten van het afgelopen jaar op maandag 23 januari vanaf 12 uur in Het Kristen Volkshuis. Op het menu: apero, aspergeroomsoep, orloffgebraad met witloof en kroketten, koffie met schuimtaart + 1 gratis consumptie. Prijs € 23 voor de leden en € 28 voor de niet-leden. Onze kampioenen worden er ook in de kijker gezet. Inschrijven mits betaling bij Eliane of bij de bestuursleden en dit voor 17 januari.

■ Filmavond 'La Famille Belier' Vrijdag 27 januari om 19.45 uur

Het Verbroederingscomité Roesbrugge - St-Victor-de-Buthon vertoont de film 'La Famille Belier' een Franse kaskraker, film van het jaar. In het gezin Bélière is iedereen doof, behalve de oudste dochter Paula. Zij is de onmisbare tolk in het dagelijkse leven van haar ouders. Daardoor speelt ze een belangrijke rol in het beheer en de werking van de familieboerderij. Op een dag ontdekt haar muzikleraar dat Paula geweldig kan zingen. Hij kan haar overtuigen om deel te nemen aan een zangwedstrijd. Een keuze die haar leven voorgoed kan veranderen... De rol van Paula wordt vertolkt door de Franse zangeres Louane Emera die een César mocht ontvangen voor beste jong vrouwelijk talent. Vooraf nog wat sfeerbeelden in verband met de verbroedering.

Iedereen van harte welkom. Toegang: VVK € 5 - ADD € 6 - kinderen tot 12 jaar € 2. Kaar-



ten te verkrijgen bij Roger Benauwt (0474 49 57 79), Geert Six (op school), Christen Volkshuis (057 30 03 22) en de leden van het Verbroederingscomité.

Reserveren kan ook via de website www.roesbrugge.com. Er is tevens een koekjesverkoop ten voordele van de uitstap van de leerlingen 5 en 6 van De Krekel naar de Perche in april 2017.

STAVELE

■ Kerstevocatie Zondag 18 december om 15 uur

Op zondag 18 december om 15 uur is er reeds voor de 16de maal een kerstevocatie in feestzaal De Moote. Aan dit initiatief werken het St.-Ceciliakoor, 'Moest ik van U zijn', Jeugdorkest Stavele, 5de en 6de leerjaar met meester Brecht, Olbiol en plaatselijk talent mee. Tijdens het optreden kunnen de aanwezigen genieten van warme glühwein, chocolademelk, koffie, streekbier of... een straffe koffie. De toegang is volledig gratis.

De opbrengst van deze muzikale namiddag wordt gebruikt voor het onderhoud en de ver-

Zondag
18 december 2016
om 15 uur
Kerstevocatie
In "De Moote" te Stavele
St.-Ceciliakoor
Moest ik van U zijn
Jeugdorkest Stavele
Meester Brecht en 5e en 6e leerjaar
Olbiol
Plaatselijk talent
t.v.v. de kerstverlichting in ons dorp
Gratis toegang

dere uitbouw - omschakeling naar ledverlichting - van de kerstverlichting in ons dorp.

In de zaal wordt voor deze gelegenheid de mooie kerststal vanuit de kerk, destijds geschonken door de "zes koningen", opgesteld en ook een versierde kerstboom kan er niet ontbreken. Dit alles zorgt voor een stemmige namiddag in kerstsefer.

De kerstverlichting wordt geplaatst door vrijwilligers. Voor de plaatsing van de sterren kunnen we reeds heel wat jaren rekenen op de medewerking van Johan Butaye, die met de hoogwerker van de familie "Cattricke-Butaye" ervoor zorgt dat deze klus op een vlotte en veilige manier kan worden uitgevoerd. Een veertigtal sterren versieren onze dorpskern. Bij deze wensen wij ook de mensen te danken die stroom leveren voor de sterren.

EEN ADVOCaat, BETER VROEG DAN LAAT!
UW RECHT, AL 20 JAAR ONS VAK!
ECHTSCHIEDINGEN, HANDELSRECHT, CONTRACTEN, VERKEERSRECHT
STEEDS VRIJBlijvend ADVIES



ADVOCATENKANTOOR
JOACHIM VANSPEYBROUCK

KALLEBEEKWEG 1 - 8691 BEVEREN AAN DE IJZER - TEL 057 301 600

ADVOCAT.VANSPEYBROUCK@TELENET.BE

WWW.ADVOCATVANSPEYBROUCK.BE

Coiffure
MONI

SNIT - KLEURING -
MISE EN PLIS - ...

OOK

KAPSTER AAN HUIS
NAGELVERZORGING

Steenvoordestraat 13
8978 Watou
Contact (na 17u.)
057 38 89 93 - 0471 37 56 34

OKRA ROESBRUGGE-HARINGE
UITSLAGEN NOVEMBER 2016

KAARTING - 18 OKTOBER

OC Karel de Blauwer

28 deelnemers - wonnen 3 partijen:

Degraeve Simonne 229 pt., Vandecasserie Paula 319 pt.,
Vandeputte Marie-Ghislaine 286 pt. en Vandewalle Frans
292 pt.

wonnen 0 partijen:

Vandevoorde Maria 233 pt. en Bogaert Maria 274 pt.

Klassement:

- | | |
|-------------------------------|-------------------|
| 1. Decaesteker Wilfried | 25 part./3496 pt. |
| 2. Demuyck Eugène | 22 part./2749 pt. |
| 3. Vandeputte Marie-Ghislaine | 20 part./2748 pt. |
| 4. Vandewalle Frans | 20 part./2582 pt. |
| 5. Degraeve Simonne | 19 part./2192 pt. |

GEZELSCAPSSPELEN

Klassement:

- | | |
|-----------------------------|---------|
| 1. Boury Alice | 102 pt. |
| 2. Decaesteker Maria | 88 pt. |
| 3. Vercoutter Marie-Thérèse | 81 pt. |
| 4. Timperman Lucienne | 71 pt. |

KAARTING - 22 NOVEMBER

Kristen Volkshuis

18 deelnemers - wonnen 3 partijen:

Decaesteker Wilfried en Deloz Jean-Claude

wonnen 0 partijen:

Declerck Agnes en Vanstechelman Georgette

Klassement:

- | | |
|-------------------------------|-------------------|
| 1. Decaesteker Wilfried | 23 part./3014 pt. |
| 2. Demuyck Eugène | 23 part./2965 pt. |
| 3. Vereype Gratiëne | 20 part./2900 pt. |
| 4. Vandeputte Marie-Ghislaine | 20 part./2499 pt. |
| 5. Ceenaeme Maria | 19 part./2084 pt. |

GEZELSCAPSSPELEN

Klassement:

- | | |
|-----------------------------|---------|
| 1. Timperman Lucienne | 105 pt. |
| 2. Vercoutter Marie-Thérèse | 99 pt. |
| 3. Decaesteker Maria | 94 pt. |
| 4. Boury Alice | 79 pt. |

PETANQUE

Klassement na 57 partijen - 25 november

- | | |
|-------------------------|------------------|
| 1. Butaye Willy | 45 part./676 pt. |
| 2. Decaesteker Wilfried | 43 part./659 pt. |
| 3. Soetaert Frans | 37 part./640 pt. |
| 4. Demuyck Eugène | 36 part./622 pt. |
| 5. Huyghe Geert | 36 part./609 pt. |
| 6. Desein Johan | 34 part./583 pt. |
| 7. Bossaert Raf | 33 part./603 pt. |
| 8. Van Acker Jozef | 33 part./600 pt. |
| 9. Vanderhaeghe Guido | 31 part./606 pt. |
| 10. Neyrinck Aimé | 31 part./601 pt. |

D.L.Decor bvba

Schilder- & decoratiewerken

gsm 0475 37 08 68
dl.decor@telenet.be

Danny Lahoutte
Blekerijweg 30a
8972 Proven



Reeds 20 jaar uw vakman
voor al uw schilder- en decoratiewerken

Rouwbrieven en
gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT

Ruime keuze aan geboortekaartjes
en huwelijksdrukwerk

Drukkerij SCHOONAERT



PETRAVER NV

Petroleumproducten Andy Vermeersch

Blekerijweg 35 - 8972 PROVEN - Tel. 057 30 04 13 - Fax 057 30 14 13 - info@petraver.be - www.petraver.be

☆ Gasolie (-20°, extra, ultra)
☆ Diesel -20°
☆ Petroleum
☆ Loodvrij 95
☆ Loodvrij 98

☆ 2 takt benzine
☆ Tankstation
☆ Bancontact
☆ Oliën
☆ Smeermiddelen

☆ Selfcarwash
☆ Stofzuiger
☆ Dubbelwandige
mazouttanks

☆ Butaan- & propaangas
☆ Brandhout
☆ Houtskool
☆ Steenkool
☆ PELLET DRIVE-IN



Boek nu reeds uw springkasteel
reserveer voor al uw feesten voor 2017

Voor al uw vuurwerk voor eindejaar,
kunt u steeds bij ons terecht !!!



Wij zijn open

op woensdag, zaterdag en zondag telkens van 13.00 tot 18.30 u.
en elke vakantiedag, brug- en feestdag van 13.00 tot 18.30 u.

Europalaan 5 - 8970 Poperinge - 057 33 89 44 - www.hopsiepopz.be

!!! BELANGRIJK !!!

De volgende IJzerbode verschijnt
op woensdag 18 januari 2017.

Artikels en publiciteit
binnenbrengen ten laatste op
maandag 9 januari 2017.

!!! ONLINE !!!

Lees voortaan De IJzerbode ook online op onze website!

www.drukkerijschoonaert.be

ACTIVITEITEN EN VERMAKELIJKHEDEN

ROESBRUGGE

Kaartingen

- OC Karel de Blauwer vrijdag 16 december puntenkaarting "OKRA"
- OC Karel de Blauwer vrijdag 20 januari puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 27 december puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 24 januari puntenkaarting "OKRA"

Vogelpik

zaterdag 14 januari
smijting voor de leden

BEVEREN-IJZER

- Vrije kaartavond
Praatcafé 't Geheim Spoor
donderdag 15 december
donderdag 19 januari

HARINGE

- Vogelpikclub Smokkelsmijters
Eethuis & Praatcafé 't Smokkelhof
zaterdag 24 december
zaterdag 28 januari

BIBLIOTHEEK ROESBRUGGE

Openingsuren:

Dinsdag van 16 tot 18 uur
Vrijdag van 17.30 tot 19.30 uur

Ruime keuze aan geboortekaartjes
en huwelijksdrukwerk

Drukkerij SCHOONAERT



BURGERLIJKE STAND

GEBOORTEN

Proven

- Manuela Gently, geb. 30 oktober, d.v. Andrew en Emelia Knauf
- Maurice Maes, geb. 3 november, z.v. Bert en Anneleen Coene
- Alice Vandaele, geb. 10 november, d.v. Mathias en Lien Vanzielegheem

DIAMANTEN HUWELIJK

Roesbrugge-Haringe

- Ignace Vandermarliere en Fernande Bonte

OVERLIJDENS

Beveren a.d. IJzer

- Willy Vanspranghe, overl. 26 augustus, 80 j., echtg. v. Marie-Jeanne Denys
- Edith Bau, overl. 19 november, 68 j., echtg. v. Ronald (Ronny) Verstraete
- Willy Thevelein, overl. 19 november, 70 j., echtg. v. Sybille Neyrinck

Watou

- Georges Verdonck, overl. 16 november, 87 j., echtg. v. Maria Top
- Gerard Rosseeuw, overl. 1 december, 92 j., wedn. v. Simonne Demaeght

Rouwbrieven en
gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT



MENSEN VAN BIJ ONS

- Op 13 november 2016 is Godelieve Boury te leper overleden. Zij werd geboren te Roesbrugge-Haringe op 28 februari 1936. Zij was de weduwe van Gerard Parmentier en de zus van Alice Boury. De familie nam afscheid in intieme kring naar de wens van de overledene.
- Op 22 november 2016 overleed te Veurne Henri Coevoet, echtgenoot van Paulette Vanhove. Henri werd geboren op 22 januari 1931 te Haringe. Hij was adjudant-chef (ex-Rijkswacht) op rust. Tevens was hij lid van de duivenbond De verbroedering te Oostduinkerke. Hij was de broer van Mariette, Lucien en Lucienne. De uitvaart had plaats op dinsdag 29 november in De Panne.

OPROEP - OKRA ROESBRUGGE-HARINGE

Foto's en artikels van vroeger en nu

Graag zouden we in de loop van volgend jaar een namiddag organiseren waarin we foto's, artikels ... tentoonstellen of projecteren in verband met allerlei activiteiten van vroeger en nu. Wie persoonlijk enkele foto's of artikels bezit in verband met activiteiten, uitstappen ... van "de Katholieke Bond van de Gepensioneerden", de KBG, OKRA ... gelieve contact op te nemen met iemand van onze bestuursleden. Alvast beste dank voor alle medewerking.

KORTING 50-PLUSERS **MET WAARBORG**

TANDLABO RAHEEN



**GEBROKEN GEBIT ?
KLAAR TERWIJL U WACHT !**

Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24

Open: iedere werkdag, zaterdag inbegrepen



Taaltap 162

Cheerleaders brengen wel eens een hoogst 'billijke' vertoning, maar niet alle 'billegedoe' valt bij iedereen even sterk in de smaak en de gunst. Wat hieronder, lezer, bekoort je het meest?

Van de bil gaan

*Een billentikker aantrekken
Iemand op de bil wrijven
Met zijn billen bloot staan
Iemand een "keunebille" geven
Wie zijn billen (ver)brandt, moet op de blaren zitten
Als apen hoger klimmen willen,
ziet men gauw hun blote billen*

Maar wat voor de drommel is *billenkoek* krijgen of *billenkoek* geven? Zeggen woorden niet alles, dan maakt onderstaande afbeelding je dat misschien direct duidelijk.

Mogelijks herinnert 'billenkoek' je aan je law and orderse jeugd en schooltijd met zijn harde aanpak. Billenkoek is inderdaad de wat schersende benaming voor een lijfstraf waarbij men met de open hand of met een voorwerp slaat op de (blote) billen van kinderen en veroordeelden.

Vanwaar die naam, 'billenkoek'? Waarschijnlijk een variatie op het gebruik van het woord 'koek'. "Wie zoet is krijgt lekkers (zoals 'koek'), wie stout is de roe (op zijn billen)", zingt het liedje. En die roe bakt je geen 'zoete-' wel 'billenkoek'.

Omdat men bij die straf spontaan aan jonge kinderen denkt, heeft *billenkoek* een vernederend karakter voor minder jonge slachtoffers. Verwant met 'billenkoek' is *koeken krijgen*, een lichte straf in het leger, waarbij je meestal binnen moet blijven of karweien doen. Verwant eveneens is *koeken uitdelen*, een pak slaag geven.

Net zoals bij gebak zijn er soorten *billenkoek*. Van (een) opvoedende tik(ken) op - of 'een pak voor' de broek tot een pijnlijker pak slaag, vaak met een voorwerp (liniaal, zweep, (tucht)roede, enz.). Gebeurt dit op de blote billen dan is dat pijnlijker, meer vernederend. Die diende men maar toe in zwaardere gevallen. Volgens de huidige opvoedkundige inzichten van wet en publieke opinie in vele delen van het Westen wordt zo'n straf aanzien als een vorm van kindermishandeling. In de VS loopt de situatie sterk uiteen van plaats tot plaats (meer in het Zuiden en rurale streken) en verandert geregeld, zowel in de wetgeving (op federaal, staats- of lokaal niveau) als in de schoolreglementen.

In landen waar lijfstraffen nog gerechtelijk, in straffen/of heropvoedingsinstellingen opgelegd worden, is dat, zoals elders in het verleden, ook voor volwassenen vaak niet op de rug, zoals het meestal wordt voorgesteld in fictie, maar op het - veelal naakte - achterwerk, bv. de geduchte rotan-slagen in Zuidoost-Aziatische landen zoals Maleisië, Singapore en Thailand.

Gelukkig is dat nu een ver van ons bedshow en horen bij ons dergelijke lijfstraffen tot een ver gerechtelijk of pedagogisch verleden.

Wim Sohier

wij verzekeren u een mooie dag!

 **soenen-verzekeringen.be**

GASTHUISSTRAAT 81 POPERINGE 057 33 41 41



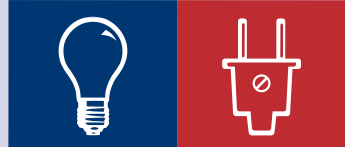
Elektro Cappoen is al 60 jaar een begrip in Roesbrugge.

Bernard Cappoen en Christiane Dejonckheere namen 25 jaar geleden de zaak over van Bernards vader Jozef. Hun zoon Bruno en schoondochter Aline werken nu ook mee in de zaak. Naar aanleiding van de zestigste verjaardag van de zaak, is de **elektrohandel volledig vernieuwd**. Tijdens het opendeurweekend waren de reacties van de vele aanwezigen alleen maar positief.

Open op zondag 18 december van 9 tot 13 uur

Eindejaarsactie in de winkel

ELEKTROCAPPOEN^{nv}



Prof. O. Rubbrechtstraat 12
8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94
info@elektrocappoen.be
www.elektrocappoen.be

Wij aanvaarden
ecocheques



AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE



Ol godvruchtig nerekieken en stief goeëd nulder kappe vasthoeden tegen de wiend giengen d' lepersche Roesbrugge Doamen 'n achtsten december van 2004 noa de kathedraole voe de plechtige herdenkieng van 't 150 joar-oede dogma van O.-L.-Vr. Oenbevekt Oentvangen.

De kathedraole zat boemvul geeëstlikken, nunnen, en menschen. 'n Dieënst wos kurieus. 'n Joengen, nieuwen deken overtreffe zezelven. "Wuk e preek. En ... vint!" vizzelde Laetitia, 't joenk zusterte op d' latste reke van 't peletongsje nunnen tegen 't gebeurneegsje. "En wuk e stemme! Zochte en zoeëte lik zeeëm!" zuchtte Felicita in Laetitia's wiede open ortje. Mi bakvisliendertjes in nulder soesollige flikten ze complotterig en oogsje noa mekoar moa woaren direct were bloeëdsrieus op ze, tende nulder reke, mamères alarmhoeste hooërden.

En garantie moet achter 'n dieënst etwieën etwot zoendigs over nulder ekommeerd hen bie d' overste want on de twi nunniges mi blienkend' oogsjes were in 't couvent arriveeëden, rieëp mamère nulder subiet ter orde en spelde ze ferme de lesse. "Gewijde maagden fluisteren elkaar geen sekspraat toe. Zeker niet in een kerk. En nog minder tijdens een mis! Altijd en overal moeten 'eerwoarde' zusters aan God denken, niet aan zijn al dan niet aantrekkelijke dienaar." Voe penintsje kreeëgen de twi overspelige schepsels nachtdieënst, én muchten in heeël die nocturne absoluut gin wooërd klappen tegen mekoar!

Te zessen, on de Doamen in d' itzoale nulderen keirepap en stuu'tjes opaten, woaide zuster portieëster binnen en gienk in looppas mamèrewoarts. Ze vizzelde etwot en schudde hopenoës neur hoofd. Lik e ressooër vloog mamère rechte en koerste mei noa buten. Vór dat de deure achter neur toeveieël, hoenk er doa godgewiede stilte, olleeëne oëntwied deur tikende paplepel. Moar vanot e katte van huus is... Subiet verschoven er stoeëls en voeëtjes, bogen klapoardige kappen noa mekoar toeë en klabettermulden op vulle toeëren.

Intusschen vroeg e vrimden vint an de vordeure voer in 't klooëster te meugen overnachten. Ol d' hotels woaren bezet, zei 'n, en lik dat 'n van en ende verre in 't Fraansche wos, kost 'n achter 't uitvoerig diner van 'n deken nie op tied thuus roaken. E beloofde van vor henne en vor hoane, en in 'n duuk, 't klooëster te verloaten. Ot 'n doa muchte overnachten nateurlik.

"Dit is een vrouwenklooster, meneer, alleen de vaste biechtvader krijgt toegang. U zal wel begrijpen waarom." Moar o mamère hooërde da Kees Debruyne abt wos op 'n Katsberg. "Stiekem dan, Eerwaarde vader, maar vertrek morgen vóór dag en dauw. Kwade geruchten hebben snelle benen!" Rap lidde ze num in 'n doenkeren noar e lege celle op 't hogste verdieëp en hoastte neur toen stap en holf were noa d' itzoale. O ze de deure opendroei, wos 't doar op slag were muusstille. Plechtig moa zieënlieng over neur toeëren stapte mamère noa neur plekke en zette neur, bleeëk lik e schete. Iedreeën zag direct da z' etwot op neur moage hadde. Moa zweeëg. Oek mamère poerde nie.

Achter 't eten, en 't uutvoeërig oavondgebed in de kapelle, trok iedreeën noa ze celle en bedde. Buten die tweeë van korvee.

En je goat 't nooëit anders zieën! Midden in 'n nacht moste 'n abt zo eeuwig Maria nooëdig. Rap trok 'n e wit loaken over num, reschieërde num dieëveliengs op 'n allee en botste nateurlik op die twi nachtelikke bewoariengels. Deze verschooëten nulder e bulte en kuusten nulder schupp' of biekan. Moa de joengste herpakte neur. Ol klutterbillen en mi e pieëpstemmige vroeg ze: "Wie zijt gij? Zijt gij geest, en zoekt gij God?" "Nee", antwoorëdde dat loaken mi e grafstemme, "ik ben Kees, en zoek de pot!"

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden